

सत्यान्नास्ति परो धर्मः

तमसो मा ज्योतिर्गमय

आध्यात्मिक आंतरदृष्टि प्रेरतुं पोषतुं અને પ્રકુલ્લાવતું સામાયિક

ગુજરાત યિયોસોફિકલ ફેડરેશનનું મુખપત્ર

યિયોસોફિક જ્યોતિ

THEOSOPHIC JYOTI

Editor : Harshavadan M. Sheth

Year-6

September-2021

No. 52

અનુક્રમણિકા

1. પરિવર્તનની સાથે સાથેશ્રી હર્ષવદન શેઠ 3
2. ઘી હિડન સાર્ઠડ ઓફ ઘી થીંગ્સશ્રી ધવલ શેઠ 4
3. માનવીનો શિરમોર ગુણ સત્યતાશ્રી કાન્તિભાઈ પટેલ 7
4. ઈશ્વર પ્રાપ્તિની વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિ :
આશ્ચર્ય થાય છે ?પ્રો. શ્રી એચ. જી. છીંકણીવાળા 8
5. મૃત્યુ અને મુક્તિશ્રી દિવ્યેશ મહેતા 9
6. મારા જીવનમાં સંઘર્ષ અને યિયોસોફીકુ. માયા લાલવાણી 11
7. જરથોસ્તી ધર્મશ્રીમતિ પરવીન પટેલ 14
8. વિશિષ્ટ સમાચાર : ભારત સમાજ પૂજન વિધિ 16
9. ફેડરેશનના સભ્યો માટે ખાસ સૂચનાશ્રી દર્શન મોદી 17
10. શાખા સમાચાર 19
11. આપણો પુસ્તક પ્રેમ 20

Price : Rs. 5/- • Yearly Subscription : Rs. 50/- (In India) • Published & Printed at : Ahmedabad

આ માસિકમાં પ્રગટ થતી માત્ર અધિકૃત જાહેરાતો માટે જ ગુ. યિ. ફેડરેશન જવાબદાર છે. — તંત્રી

થિયોસોફિકલ સોસાયટીના ત્રણ ઉદ્દેશો

- (૧) પ્રજા ધર્મ જ્ઞાતિ, જાતિ, વર્ણ કે રંગના ભેદભાવ રાખ્યા વિના માનવજાતિનું વિશ્વબંધુત્વનું એક કેન્દ્ર રચવું.
- (૨) તુલનાત્મક રીતે ધર્મ, તત્ત્વજ્ઞાન અને વિજ્ઞાનના અભ્યાસને સમગ્રતાની દ્રષ્ટિએ ઉત્તેજન આપવું.
- (૩) કુદરતના નહિ સમજાએલા નિયમોનું અને મનુષ્યમાં રહેલી સુષુપ્ત શક્તિઓનું સંશોધન કરવું.

ગુજરાત થિયોસોફિકલ ફેડરેશન

હરજીવન હેડ ક્વાર્ટર્સ, “હોમી હાઉસ” ૧૫૧૬, કૃષ્ણનગર, ભાવનગર-૩૬૪ ૦૦૧.

ફેડરેશન હોદ્દાઓ

પ્રમુખ : શ્રી નરેશભાઈ એ ત્રિવેદી
 ઉપપ્રમુખ : શ્રી કાન્તીલાલ પી. પટેલ
 મંત્રી : શ્રી દર્શનભાઈ સી. મોદી
 સહમંત્રી : શ્રી વલ્લભભાઈ રાખોલીઆ
 ખજાનચી : શ્રી રમેશચંદ્ર ડોલીઆ

ફેડરેશન દ્વારા પ્રગટ થયેલાં પુસ્તકો મેળવવા માટે લખો.

❖ બુક સ્ટોલ મેનેજર ❖

શ્રી પ્રવિણભાઈ માંડલિયા, ભાવનગર લોજ, મો. : ૯૪૨૬૧૬૪૫૫૭
 “હોમી હાઉસ” ૧૫૧૬, કૃષ્ણનગર, ભાવનગર - ૩૬૪ ૦૦૧.

નવા સભ્ય પ્રવેશ ફી	રૂ. ૧૦૦/-
સભ્ય ફી	રૂ. ૧૫૦/-
૨૫ વર્ષથી ઓછી ઉંમરના સભ્ય ફી	રૂ. ૭૫/-
લાઈફ મેમ્બર ફી	રૂ. ૩૦૦૦/-
ઈન્ડિયન થિયોસોફીસ્ટ	રૂ. ૩૦/-
થિયોસોફિક જ્યોતિ	રૂ. ૧૦/-

ફેડરેશન મંત્રીનું સરનામું

ફેડરેશન અંગેનો કોઈપણ પત્રવ્યવહાર કરવા માટે

શ્રી દર્શનભાઈ સી. મોદી

એ/૯૦૪, ઘરતી સાર્કેટ હાઈવે, શુકન ગ્લોરી સામે,

આનંદ સફાયર પાસે, એસ.જી. હાઈવે,

ગોતા, અમદાવાદ - ૩૮૨ ૪૮૧

મો.નં. ૯૪૨૭૩ ૧૧૯૫૪

E-mail-gtfsecretory@gmail.com

થિયોસોફિકલ સેવાસંઘ (T.O.S.)

અંગે પત્રવ્યવહાર

શ્રી નરસિંહભાઈ એ. ઠાકરીયા

એ/૩૦૧, સનાઈ રેસીડન્સી, પરશુરામ ગાર્ડન સામે,

અડાજણ, સુરત-૩૯૫૦૦૯

મો : ૯૪૨૬૩ ૬૨૨૫૩

(રહે.) ૦૨૬૧-૨૭૪૬૭૨૨

“થિયોસોફિક જ્યોતિ”ના લવાજમના દર

ભારતમાં (વાર્ષિક) રૂ. ૫૦/-

ભારતમાં આજીવન (મર્યાદા ૧૦ વર્ષ) રૂ. ૧૦૦૦/-

“થિયોસોફિક જ્યોતિ” માટે જાહેરાતના દર

(એક વખત પ્રસિદ્ધ કરવા માટેના દર)

અંદરનું કવર પેજ ટાઈટલ પાનું નં.૩ રૂ. ૬૦૦-૦૦

અંદરનું આખું પાનું રૂ. ૫૦૦-૦૦

અંદરનું અડધું પાનું રૂ. ૩૦૦-૦૦

સૌજન્ય પૃષ્ઠ રૂ. ૫૧-૦૦

ઉપરોક્ત જણાવેલ દાન, ભેટ કે જાહેરાતનાં નાણાં

‘જી.ટી.એફ. જ્યોતિ પ્રકાશન ફંડ’ એ નામે મનીઓર્ડર કે

ડીમાન્ડ ડ્રાફ્ટથી તંત્રીશ્રીના સરનામે મોકલવા અથવા નીચે

જણાવેલ બેન્ક એકાઉન્ટમાં જમા કરાવીને તંત્રીશ્રીને જાણ

કરવી. જ્યોતિના ટપાલ સરનામાં તથા નિયમિત મળવા

અંગેનો પત્રવ્યવહાર પણ નીચે જણાવેલ સરનામે કરવો :-

શ્રી હર્ષવદન એમ. શેઠ

‘શ્વેત પદ્મ’ ૯, અપૂર્વ બંગલોઝ,

શારદા હાઈસ્કૂલ પાછળ, ભૂયંગદેવ પાસે, મેમનગર,

સોલા રોડ, અમદાવાદ - ૩૮૦૦૫૨.

મો. - ૯૮૨૪૦૭૩૬૭૮, ૯૦૧૬૨૨૪૮૨૫

E-mail-harshavadan_sheth@yahoo.co.uk

GTF Jyoti Prakashan Fund

Central Bank of India
 (Sardarnagar Area Branch, Bhavnagar, 01360)

A/c. No. 1871957084

IFSC : CBIN0281360

નોંધ : આ અંકમાં પ્રસ્તુત થતાં લેખો સાથે તંત્રીશ્રી સહમત છે તેવી માન્યતા ધરાવવી નહીં.

परिवर्तननी साथे साथे
संपादकीय

प्रस्तुति

श्री हर्षवदन शेट

वर्तमान समयमां जे परिस्थितिमांथी आपणे पसार थई रह्या छीअे तेमां मुभ्य यिंता आपणुं आरोग्य ज्ञाणववानी छे. आशा राभीये के सौ सभ्यो पोतानी तंदुरस्ती ज्ञाणववा प्रत्ये सत्मान उशे ज. छेव्ला दोटके वर्षथी कोरोना काणने कारणे आपणे घणां बधां परिवर्तनो अनुभववी रह्या छीअे. शाणा-कोलेजोनुं शैक्षणिक कार्य वर्ग भंडने बढले घरमां रडीने ओनलाईन प्रक्रिया द्वारा करवामां आवे छे. जाडेर अने भानगी संस्थांमां कार्य करतां कर्मचारीओअे “वर्क फोम डोम”ने अनुसरवुं पड्युं छे. घणां वेपारीओनां व्यवसाय कां तो बंध थई गयां छे अथवा तो तेओमां पण परिवर्तन थयुं छे. आपणां इंडरेशननां कार्यने आगण धपाववा माटे पण “ग्रूम” मीटींगनो सडारो लईने कारोबारी अने काउन्सिल सभ्योअे ते कार्यमां पण भाग लीधो छे.

गुजरातनी घणी लोज मीटींगस जे-ते स्थणे मणती डती ते बंध थवाना लीधे ई-मीटींगसनुं मडत्व घणुं वधी गयुं छे. आजे शनिवारे सांजे ६ थी ७ दरमियान रोडित लोज संयालित ई-मीटींगमां घणां सभ्यो भाग ले छे. मंगणवारनी “त्रिवेणी” ई-मीटींगमां भूभ ज विशिष्ट रीते गुजरातनां तेमज अड्यार सुधीनां जुदां जुदां राजयोमां इलायेला राष्ट्रीय व्याभ्याताओने पण सांभणीये छीअे. तेमनां

प्रवयनोनो सार गुजराती अने हिंदी भाषामां पण प्रस्तुत थाय छे.

मुंभई इंडरेशन द्वारा योक्कस प्रकारनां पुस्तकनुं वांयन करीने गुजरातनां अने मुंभईने सभ्यो तेना अब्यासनो लाभ भेणवे छे. हुं अनुभवुं हुं के आवा त्रणे कार्यकममां ओनलाईन मीटींगमां जे सभ्यो कोई कारणसर लाभ लई शकता नथी तेओ आ अंगे वियारे, त्रणे मीटींगमां अथवा कोई अेक ई-मीटींगमां जोडाय तो थियोसोईनीओ अब्यास निरंतर यालु रडेशे. डजु मोटां शडेरनी लोजोमां पण आवी ई-मीटींग शडू करीने पोताना सभ्यो साथे संवाद स्थापी शकाय तेम छे.

नवा वर्षनी शडूआतमां आपणे ई अंगेनां जे इेरडारो जणावाया छे तेनो अमल करीशुं. कपल ई रद करेली छे. लोजनां प्रमुभ, मंत्री अने भजानथीओने इंडरेशन मंत्री द्वारा जे-ते डोर्म भोकलवामां आव्यां छे, तेनी विगतो लरीने तेमने सत्वरे भोकलाववी जरूरी छे. “थियोसोईक ज्योति” द्वारा आवनारा परिवर्तनोनी जंभी आ सौ सभ्यो सुधी पडोये अने आवनार समयमां आपणां लोज कार्यने वधु क्रियाशील अने ज्वंत बनावता रडीअे तेवी शुभेच्छा.

जेसलराज राजेशकुमार ठाकरियाने अमेरिकानी कंपनीमां जेभ मण्यानी भुशी निमिते
सौजन्य : श्री नरसिंहभाई ठाकरिया, सनातन लोज, सुरत

ધી હિંડન સાઈડ ઓફ ધી થીંગ્સ

વસ્તુઓની ગૂઢબાજુ
સી.ડબ્લ્યુ.લેડબીટરના પુસ્તક પર આધારિત

પ્રસ્તુતિ

શ્રી ધવલ શેઠ
રોહિત ડાંજ

ગતાંકથી આગળ...

દેશભક્તિનું મોજું

વિકસિત વિચારોનાં અભ્યાસુઓમાંથી ઘણાં એવાં હોય છે કે જેઓ દેશભક્તિને અડધાં સદ્ગુણ અને અડધાં દુર્ગુણ તરીકે ગણે છે. પરંતુ આ એક ખોટો દૃષ્ટિકોણ છે. તે રીતે જોઈએ તો પરિવાર પ્રત્યેનો પ્રેમભાવ પણ એક દુર્ગુણ જ કહેવાય. ખરી રીતે જોઈએ તો વૈશ્વિક પ્રેમભાવની સરખામણીએ કૌટુંબિક પ્રેમ અને દેશપ્રેમ ખૂબ જ સીમિત છે. પરંતુ તે વૈશ્વિક પ્રેમનાં લક્ષ્ય સુધી પહોંચવાનાં તબક્કા જ છે. ત્યારબાદ સમગ્ર માનવજાત માટે વિચારતાં અને અનુભવતા શીખશે. તેના પછી તેને સમજાશે કે વૃક્ષો અને પ્રાણીઓ પણ તેનાં ભાઈઓ જેવાં જ છે. જે પ્રેમ માત્ર તેનાં પૂરતો, તેના પરિવાર પૂરતો, તેના સમાજ પૂરતો, તેના દેશ પૂરતો સીમિત હતો તે હવે દિવ્ય બનીને કિનારા વગરનાં વિશાળ સમુદ્ર જેવો બની ગયો છે.

દેશભક્તિમાં એટલી શક્તિ છે કે તે મનુષ્યને પોતાના દેશની સેવા કરવા માટે પોતાનું જીવન બલિદાન કરવા તેમજ પોતાના અંગત આરામ અને વિકાસની શક્યતાઓને નકારી કાઢવા માટે સમર્થ બનાવે છે. કુદરતી રીતે જ તે પોતાના દેશનાં શાસકમાં પોતાના દેશને જુએ છે. આનાથી તેનામાં વફાદારીનો ગુણ વિકાસ પામે છે કે જે તેના ચરિત્રને ઉચ્ચ તથા પવિત્ર બનાવે છે. ઘણાં શાસકો વફાદારીની આવી ભાવનાને લાયક પણ હોતા નથી, પરંતુ જેનામાં આવો ગુણ

વિકાસ પામે છે તેનાં માટે તે ખૂબ જ વિકાસકર્તા બની રહે છે. સદ્ભાગ્યે જો શાસક સારો હોય તો વફાદારીનાં આવા ગુણથી શાસક અને દેશ માટે વિકાસનાં ભવ્ય પરિણામો લાવી શકાય છે.

આવા ઉત્સાહની એક ઘટના સ્વર્ગસ્થ રાણી વિક્ટોરીયાની ૭૫મી વર્ષગાંઠની ઉજવણી વખતે જોવા મળી હતી. જે કોઈ પણ આ ઉજવણીની છૂપી બાજુને જોઈ શકે છે તે તેને ક્યારેય પણ ભૂલી શકશે નહીં.

સી.ડબ્લ્યુ.લેડબીટરને કોઈ મિત્રની મદદથી શહેરની કોઈ ઓફિસની બારીની જગ્યા મળી ગઈ હતી કે જ્યાંથી આ ઉજવણીનું સરઘસ પસાર થવાનું હતું. પાર્થિવ જગતમાં તો આ ઉજવણીની સજાવટે લંડનની ગમગીન શેરીઓમાં પરિવર્તન લાવી દીધું હતું. ગંદી શેરીની બંને બાજુએ આવેલાં ઉંચા મકાનોની બારીઓમાં પાલખ જેવું બાંધવામાં આવ્યું હતું કે જ્યાં સ્ત્રીઓ, પુરુષો અને બાળકો બેઠાં હતાં.

એકઠાં થયેલાં મોટાભાગનાં લોકો વેપારીઓ હતા કે જેઓ પોતાની પત્ની, બાળકો અને ગામડાનાં મિત્રો સાથે આવેલાં હતાં. ગામડાનાં લોકો ખૂબ જ ઉત્સાહી અને ઉત્સુક હતા. તેમનાં ઉત્સાહથી શહેરની ગલીઓ અજાણ હતી. શહેરનાં લોકોમાંથી મોટાભાગનાં વેપારી લોકો પૈસા અને વેપારનાં નફાનાં વિચારોથી ઘેરાયેલાં હતા. સરઘસનાં કાફલામાં પસાર થતાં વાહનો કે સૈનિકો પર માત્ર થોડો સમય પૂરતું જ તેમનું ધ્યાન

સ્વ. પૂર્ણિમાબેન સી. સોનીના અપ્રતીમ સ્મરણાર્થે

સૌજન્ય : શ્રી છબીલદાસ કે. સોની (સી. કે. સોની), શ્રીરામ લોજ, હિમ્મતનગર

પડતું અને પાછાં આ લોકો પોતાના વેપાર અને પૈસાની ગણતરીમાં ડૂબી જતાં હતાં. જ્યારે સરઘસનો મુખ્ય કાફલો આવ્યો ત્યારે પણ તેઓ તેને તેટલાં રસથી નહોતાં જોતાં અને તેમના મનનાં પડદાં પર તો નાણાકીય પ્રવૃત્તિઓનાં જ વિચારો ચાલતાં.

આ આખી ઘટનાનું એસ્ટ્રલ રૂપ એ આવી જ કોઈ બીજી ઘટના કે સમારોહ કરતાં અલગ હતું. બાળકોનો ઉત્સાહ એસ્ટ્રલ જગતમાં જુદાં જુદાં રંગો તરીકે જોઈ શકાતો હતો, જ્યારે તેમનાં પિતાઓનાં વિચારો ઘેરો કે ઘાટો રંગ પેદાં કરતાં હતાં. એસ્ટ્રલ જગતમાં ઉત્પન્ન થતાં ઉત્સાહનાં તરંગોની આ પિતાઓ ઉપર નહિવત્ અસર થતી હતી. થોડાં સમય પૂરતું તેમનું ધ્યાન સરઘસ પર જતું પરંતુ પાછાં તેઓ તેમનાં આંકડાઓની રમતમાં લાગી જતાં. અંતે જ્યારે સરઘસનો મુખ્ય કાફલો તેમની આંખો સામેથી પસાર થયો ત્યારે પણ તેઓ પૂરાં ધ્યાનથી તેને જોઈ ન શક્યા. તેમનાં વિચારો તો શેરબજારમાં અને બીજી નાણાકીય ગણતરીઓમાં જ રોકાયેલાં હતાં.

આ આખા સરઘસનો એસ્ટ્રલ દેખાવ તદ્દન અલગ જ હતો. નાના બાળકોને અચાનક જ મળી ગયેલી રજાથી જે આનંદ મળ્યો તેનાથી એસ્ટ્રલ જગતમાં ઘણાં બધાં રંગોની છાંટ જોવા મળી અને તેનાથી ઉલટું તેમનાં પિતાઓનાં વિચાર તરંગોથી આવા રંગોમાં કાળા ધબ્બા જેવું જોવા મળ્યું. પરંતુ ઉત્સાહના તરંગો ધીમે ધીમે મજબૂત બનતા જતા હતા અને જ્યારે મહારાણીનો કાફલો આવે છે ત્યારે એસ્ટ્રલ જગતમાં જાણે વાદળી, ગુલાબી અને જાંબલી રંગની છોળો ઉછળે છે. આ છોળો જાણે નાયગ્રા ધોધની જેમ પડતી હોય તેવી દેખાતી હતી. તેમાં પ્રેમ, વફાદારી અને ભક્તિની

ભાવના હતી. મહારાણીને જોનારાઓ પાર્થિવ જગતમાં રડતાં પણ હતાં. પરંતુ આ આંસુ ખુશીનાં અને ઊંડી લાગણીઓનાં હતાં. નાણાકીય બાબતોમાં ખોવાયેલાં લોકો પણ પોતાની ગણતરીઓ અને વ્યથાઓને ભૂલી ગયાં. તેઓ વિચારો અને લાગણીઓનાં એ સ્તર સુધી ઉપર ઉઠ્યાં કે જ્યાં તેઓ તેમનાં ભોળા બાળપણ પછી ક્યારેય ગયાં જ નહોતાં.

આ સાવ અલગ જ અનુભવ હતો. હાજર દરેક વ્યક્તિનું હૃદય ઉમદા અને નિઃસ્વાર્થ લાગણીથી ભરાઈ ગયું હતું.

આવાં જ નિઃસ્વાર્થ લાગણીઓની છોળો રાજા જ્યોર્ડ પાંચમાનાં રાજ્યાભિષેક વખતે પણ જોવા મળી હતી.

યુદ્ધ

બીજી એક ઘટના કે જે લોકોનાં હૃદયને હચમચાવી નાંખે છે તે યુદ્ધ છે. યુદ્ધ હંમેશા બર્બરતાને પ્રોત્સાહન આપે છે અને અંધાધૂંધી ફેલાવે છે. જો આપણે થોડાં સમય પૂરતું પણ સ્થગિત થઈને વિચારીશું તો સમજાશે કે યુદ્ધનું પરિણામ ક્યારેય પણ મૂળભૂત સમસ્યાનો ઉકેલ લાવતું નથી. તે એ બતાવે છે કે કયા પક્ષ પાસે હોંશિયાર સૈનિકો છે કે કોની પાસે વધુ શક્તિશાળી શસ્ત્રો છે. યુદ્ધ એ સાબિત નથી કરી શકતું કે કયો પક્ષ સાચો છે. જો વ્યક્તિગત સ્તરની વાત કરીએ તો અમુક નિમ્ન માનવજાતિઓને બાદ કરતાં મોટાં ભાગની માનવજાત એ સ્તર સુધી તો પહોંચી જ ગઈ છે કે જ્યાં તેમને વ્યક્તિગત સમસ્યાઓનાં ઉકેલ માટે લડાઈનો સહારો લેવાની જરૂર પડતી નથી. જ્યારે આપણાં પડોશી સાથે આપણે કોઈ વાતને લઈને અણબનાવ બને છે ત્યારે આપણે કંઈ બંદૂક કે બીજા હથિયારો લઈને લડવા નથી લાગતાં, પરંતુ આપણે તે મુદ્દાને પંચાયતમાં

સ્વ. ધર્મિષ્ઠાબેન તરુણકુમાર દેખ્તાવાલાના સ્મરણાર્થે

સૌજન્ય : શ્રી તરુણકુમાર એમ. દેખ્તાવાલા, રેવા લોજ, વડોદરા

કે સ્થાનિય અદાલતમાં લઈ જઈએ છીએ કે જેની ન્યાયક્ષમતમાં બંને પક્ષોને ભરોસો હોય છે.

વ્યક્તિગત સ્તર પર આપણે આટલાં ઊંચા ઉઠ્યા છીએ, પરંતુ જ્યારે રાષ્ટ્રની વાત આવે છે ત્યારે હજી પણ આ સ્તર પર આપણે પહોંચી શક્યા નથી. બધાં રાષ્ટ્રોને જેની ન્યાયપ્રણાલિકામાં વિશ્વાસ હોય તેવી અદાલત કે એવી બીજી કોઈ સંસ્થા આપણે બનાવી જ શક્યા નથી. આથી, જ રાષ્ટ્રો વચ્ચેનાં ઝઘડાંઓ મોટે ભાગે યુદ્ધમાં જ પરિવર્તિત થતાં હોય છે.

કવિઓએ ભલે યુદ્ધોની ગાથાઓ ગાઈ હોય પરંતુ રેડ કોસ જેવી સંસ્થાઓ કે જે યુદ્ધમાં ઈજા કરવા નહિ પરંતુ મદદ કરવા માટે ઉતરે છે; જ્યારે બંદૂકો અને તોપો પોતાનું કામ કરી દે છે ત્યારે તેમનું કામ શરૂ થાય છે; આવી સંસ્થાઓ આપણને યુદ્ધનાં સાચાં મતલબ

વિષે થોડું સમજાવી શકે છે. યુદ્ધ ઘણીવાર આવશ્યક થઈ પડે છે કેમ કે જે માનવસંસ્કૃતિનો આપણે ગર્વ કરીએ છીએ તે હજી પણ ભૂલોથી ભરેલી છે. માનવસંસ્કૃતિનાં વિકાસમાં યુદ્ધનો પણ એક હેતુ છે.

એવાં જીવો કે જેઓ ઝુલુ જેવી જંગલી જાતિમાં જન્મ લે છે અને જેઓ પોતાનાં નેતાનાં આદેશ પર મૃત્યુને ભેટી પડે છે. તેઓમાં આજ્ઞાકિતતા, શિસ્ત અને બલિદાનનાં ગુણો વિકસે છે. આવાં ગુણો તેમનાં આગળનાં જન્મોમાં ખૂબ જ મદદરૂપ બની રહે છે. આવાં લોકોને વધુ ઉમદાં કાર્યોમાં ઉપયોગમાં લઈ શકાય છે અને ઝુલુ જેવી જંગલી જાતિઓમાં યુદ્ધ ઘણીવાર આવશ્યક થઈ પડે છે. (કમશ:...)

(મો. : ૮૮૮૦૮૪૨૫૧૫)

(ઈશ્વર પ્રાપ્તિની..... પાના-૦૮ ઉપરથી ચાલુ)

મૌન પાળનારને બહારના અવાજો નડતા નથી તથા મન પણ અદ્ભૂત રીતે શાંત રહે છે. શાંત મન હોવું તે સાક્ષાત્કારના માર્ગમાં સારી પ્રગતિ દર્શાવે છે. વિજ્ઞાન કહે છે તે મુજબ માણસના મગજને સતત ઘણો જ શ્રમ પડતો હોય છે, બહારની દુનિયાનો સંપર્ક સદાય Stress જન્માવે છે. મગજમાં Struggle અનુભવાય છે. જો થોડો સમય પણ મૌન પાળી શકાય તો મગજને સારો આરામ મળી રહે છે, જેથી શરીરના અવયવોની કાર્યક્ષમતામાં વધારો થઈ શકે છે. “With a relaxed mind we are able to conserve energy and feel rejuvenated.” મૌન પાળનારનો આત્મવિશ્વાસ તથા ઈચ્છાશક્તિમાં પણ સારો પૂરક ફેરફાર જોવા મળે છે. તેવું સાબિત થયેલું છે.

આલ્બર્ટ આઈન્સ્ટાઈન લખે છે : “I assert that the cosmic religious experience is the

strongest and the noblest driving force behind scientific research.” વિજ્ઞાન અને અધ્યાત્મ પરસ્પર પૂરક છે, જરાય વિરોધી નહીં. વિજ્ઞાનીઓને ધ્યાન દ્વારા પ્રેરણા પ્રાપ્ત થાય છે... Inspiration occurs in the state of silence (મૌન).

તબીબી વિજ્ઞાનમાં પણ શરીરના રોગો ઉપર મનની તથા મૌનની અસરને મહત્વની મનાય છે. “Healing the body by healing the mind.” બધા જ મોટા તબીબો Meditation નું મહત્વ સ્વીકારે છે. હવે અધ્યાત્મ અને વિજ્ઞાને હાથ મિલાવ્યા છે. ધ્યાન એટલે મનની એકાગ્રતા, વિચારોથી મુક્તિ, પરિણામે શાંતિ ! દૂરબીનોની મદદથી દૂરના તારા, વગેરે દેખી શકાય છે, તેમ ધ્યાન દ્વારા અંતરમાં ઊંડે રહેલો પ્રકાશ અનુભવી શકાય છે.

“ઈશ્વર પ્રાપ્તિ એટલે આત્મજ્ઞાન અથવા બ્રહ્મજ્ઞાન.”

(લેખક : મો. નં. : ૯૭૨૭૭૬૧૩૮૦)

સૌજન્ય : શ્રીમતી સુશિલાબેન હરિવદન ઈંકણીવાળા તથા પ્રો. શ્રી હરિવદન ઈંકણીવાળા

પ્રસ્તુતિ

માનવીનો શિરમોર ગુણ સત્યતા

શ્રી કાન્તિભાઈ પટેલ
ઉપ-પ્રમુખ : ગુજ. ચિયો. ફેડ.

માણસના બધા ગુણોમાં શિરમોર ગુણ સત્યતાનો છે. એ એના જીવનની ઓળખ અને શોભા છે. સત્ય હશે તો જ બીજા ગુણો માણસને ગુણવંતો રાખશે. જો કે ગુણવંતા રહેવું અઘરું હશે પણ અશક્ય નથી જ. સત્ય હંમેશા તમારી આસપાસ હોય છે એ તમારી સતત પરીક્ષા કરતું રહે છે. એમાં પાર ઊતરો તો તમારું જીવન સફળ.

એક બાદશાહના સમયમાં એક મુસાફર રસ્તે જતો હતો. તેણે રસ્તામાં એક માણસ પડેલો જોયો, નજીક જઈ તપાસ કરી તો એ માણસ મરી ગયેલો હતો. તેનું માથું કપાયેલું હતું ને છાતીમાં છરીના ઘા જણાતા હતા.

આવું દ્રશ્ય જોઈ પેલો ગભરાઈ ગયો અને આજુબાજુ કોઈ છે કે નહીં તે શોધવા ફાંફાં મારવા લાગ્યો. તેવામાં એ સમયે બાદશાહના હાકેમનો નોકર ત્યાં થઈને જતો હતો. તેણે પેલા માણસને જોયો, એ ડરી ગયો હતો અને ફાંફાં મારતો હતો. એટલે પેલા નોકરે એમ માની લીધું કે આ જ માણસે ખૂન કર્યું છે અને ભાગવા જતો હશે. આમ વિચારી પેલાએ મુસાફરને પકડી લીધો અને રાજમાં હાકેમ પાસે લઈ ગયો.

હાકેમે મુસાફરને ધમકાવીને પૂછ-પરછ કરવા માંડી. મુસાફરે એક જ વાત કરી કે મેં ખૂન નથી કર્યું, હું તો આ રસ્તે જતો હતો ને આ લાશ જોઈ એટલે તપાસ કરતાં ઊભો રહ્યો. ત્યાં આ તમારો નોકર મને અહીં પકડી લાવ્યો.

હકીમ બોલ્યો ‘ના, આ ખૂન તેં જ કર્યું છે. તું સ્થળ પર હાજર હતો મારા માણસે તને જોયો છે એટલે હું તને મૃત્યુ દંડની સજા આપું છું.’

મુસાફર કરગરતો રહ્યો પણ હાકેમ ન માન્યો. બીજા દિવસે ગામમાં ઢંઢેરો પિટાવ્યો કે આવતી કાલે એક ખૂનીને મેદાનમાં જાહેરમાં ફાંસી દેવામાં આવશે. આ મુજબ પેલા મુસાફરને બાંધીને મેદાનમાં લઈ જવાયો. મુસાફર હજી ય કરગરતો હતો. રડતો હતો. પણ તેની વાત કોઈ સાંભળતું ન હતું. ફાંસી સમયે બાદશાહ હાજર રહે એવો નિયમ એટલે બાદશાહ હજી આવ્યા ન હતા.

એટલામાં એક માણસ ત્યાં આવ્યો. એ બોલ્યો, અલ્યા ઊભા રહો આ માણસ સાચો ખૂની નથી. ખૂન મેં કર્યું છે એને છોડી મૂકો અને ફાંસી આપવી હોય તો મને આપો. એટલામાં બાદશાહ આવ્યા, એણે બંનેની વાત સાંભળી. પેલા નિર્દોષ મુસાફરને છોડી દીધો અને સાચું બોલનારની મોતની સજા માફ કરી જેલવાસ ફરમાવ્યો. કારણ એ સાચું બોલ્યો હતો, પણ ગુનો તો કર્યો હતો. જ્યારે પેલો નિર્દોષ મુસાફર પણ સાચો હતો. એની ખાતરી બાદશાહને થઈ હતી એટલે મુક્ત કર્યો. આમ “સાચને કદી આંચ નહીં” એમ કહે તે સત્ય છે. સત્યનો વિજય હંમેશા થાય છે એ કદાચ અસત્યના અંધકારમાં અટવાઈ જાય પણ આખરે એ અંધકાર ભેદી બહાર જરૂર આવે.

સત્યને પગ હોય છે અને જૂઠને પાંખો હોય છે. જૂઠ જલ્દી ફેલાય છે એ ઝડપથી આગળ વધી જાય છે. સત્યને પગ એટલે માત્ર એ ચાલે છે. ચાલે છે મક્કમ પગલે. એ થોડું પણ મક્કપણે પ્રગટે છે અને અસત્યના અંધકારને રોળી નાંખે છે. માટે સાચા બનો અને સત્યને જ વળગી રહો એ જીતે છે જરૂર. અસ્તુ !

(મો. : ૯૩૭૪૯૯૮૮૬૦)

ૐ નિવા ઇચ્છા અંબુ શ્રીમતિ સુલોચનાબેન ગોવિંદભાઈ અં. મોદીના ૐ શ્રી રાઘવેશ્વર એકેશ શૌજન્ય : જયેશ, રૂપલ, કિશન, શ્રેયા, યશ (U.S.A.), મનીષ, જૈના, સૃષ્ટિ, અનુશ્રી શાહ પરિવાર, અમદાવાદ લોજ

ઈશ્વર પ્રાપ્તિની વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિ : આશ્ચર્ય થાય છે ?

પ્રસ્તુતિ

પ્રો. શ્રી એચ. જી. છીંકણીવાળા
અમદાવાદ લોજ

આપણા ઋષિઓએ ચિંધેલો માર્ગ છે. એમાં કશું નવીન નથી. ધ્યાન, પ્રાણાયામ, યજ્ઞ, સ્નાન, પૂજા, જપ, વગેરે બધું જ વૈજ્ઞાનિક છે. ઋતુ પ્રમાણે વ્રતો, ઉત્સવો બધા પાછળ વૈજ્ઞાનિક દૃષ્ટિકોણ છે. દેશ-કાળના ફેરફાર મુજબ તેમાં તફાવતો જોવા મળે છે. દા.ત., વિશ્વના બધા મુખ્ય ધર્મોમાં ઉપવાસનું મહત્ત્વ સ્વીકારાયું છે, પરંતુ તેમાં સમય અંગેનું ઘણું વૈવિધ્ય જોવા મળે છે. જૈન ધર્મમાં તો ઉપવાસનું સ્થાન ઘણું ઊંચું છે. ગાંધીજીએ તો તેનો સત્યાગ્રહના શસ્ત્ર તરીકે પણ સફળ ઉપયોગ કર્યો હતો. અર્ષા ઉપવાસ, નિર્જળા ઉપવાસ, સતત ઉપવાસ, દિવસ કે રાત્રિના તથા માસ-ક્ષમણ, વગેરે. એજ પ્રમાણે અગ્નિની પૂજા, યજ્ઞ-યાગ, સૂર્ય-નમસ્કાર, વગેરે છે. રાત્રિના જાગરણ પણ વૈજ્ઞાનિક વિચાર પર આધારિત છે. તે પ્રમાણે મૌનનું આચરણ પણ ઘણું જ વૈજ્ઞાનિક છે.

તબીબી વિજ્ઞાન આવી બધી પ્રણાલિકાઓનું સમર્થન કરે છે. ધર્મ-પુસ્તકોમાં વાયનની પ્રેરણાથી અથવા ધર્મગુરુ કે ઉપદેશકોના આદેશ, દીક્ષા-શિક્ષા, ના કારણે આ બધી પ્રણાલિકાઓ પ્રચલિત બનીને આપણા જીવનમાં આગવું સ્થાન પ્રાપ્ત કરે છે, જાણે કે અજાણે. સંતોના જીવનમાં તો એવું યુસ્ત આચરણ તેમના સૌ અનુયાયીઓ કે પ્રશંસકો માટે ઉદાહરણરૂપ બની રહે છે. “ધર્મો રક્ષતિ રક્ષિતઃ” અતિ મહત્ત્વનું વિધાન છે. પરસ્પર ઉપયોગિતાનો વિચાર, પરસ્પરનો પ્રેમ વધે છે, તેમ આદર પણ વધે છે. તેથી જ તો શ્રી રંગ અવધૂતજીએ આપણને નવો મંત્ર આપ્યો છે : “પરસ્પર દેવો ભવ !”

પ્રત્યેક વિચારશીલ વ્યક્તિ સત્યની શોધની પ્રવૃત્તિમાં રસ લે છે, એટલું જ નહીં, પરંતુ જો ઈશ્વરના સર્જન તથા પરમ શક્તિના અસ્તિત્વ વિશે જ્ઞાન મળી શકે તો તે માટે પણ પ્રયત્નશીલ રહે છે. તત્ત્વજ્ઞાનીઓ, કવિઓ, સંતો તથા વૈજ્ઞાનિકો આ હેતુ સિદ્ધ કરવા અલગ-અલગ માર્ગો પસંદ કરે છે. ધ્યાન દ્વારા એકાગ્રતા તથા અંતરદર્શન શક્ય બને છે. પૂજ્ય મોટાએ મૌનનો માર્ગ બતાવ્યો હતો જેથી અનેક લોકોને સારો લાભ થયો છે. વૈજ્ઞાનિક રીતે જોતાં એમ પણ મનાય છે કે મૌન પાળવાથી વ્યક્તિના આયુષ્યમાં વધારો થાય છે. વધુ બોલનારનું આયુષ્ય કપાતું હોય છે.

હિમાલયમાં, પહાડીઓમાં કે જંગલોમાં તપ કરવા જનારા એકાકી જીવન પાળતાં હોય તો મૌન શક્ય બને છે. હિંદુ તત્ત્વજ્ઞાનમાં મૌનને અસત્ કે અવ્યક્ત કહેવાય છે. મૌનમાં સત્ અને અસત્ બંનેનો સમાવેશ થયેલો હોય છે. Being અને Non-being મૌન દ્વારા સત્ની અનુભૂતિ થાય છે. મૌનને ઘણા ધર્મોમાં તપ સમાન ગણાવાયું છે. તપમાં પાંચ ઈન્દ્રિયોનું નિયંત્રણ હોય છે, મૌનમાં વિચારોનું પૂર્ણ નિયંત્રણ શક્ય બને છે. મૌનમાં શબ્દો નિષ્ક્રિય થઈ જાય છે. વાણી તથા વિચારો સ્તબ્ધ સ્થિતિમાં રહે છે. બ્રહ્મચર્યની જેમ મૌન પાળનારની પણ આંતરિક ઊર્જામાં વધારો થાય છે. જે શક્તિ બચે છે તે અધ્યાત્મના સાધકને ઘણી જ ઉપયોગી થાય છે. ગાંધીજી મૌનને પણ ખૂબ મહત્ત્વ આપતા તથા તેમાં જરા પણ બાંધછોડ કે સમાધાન કરતા નહીં. સાધુ-સંતોના તથા બૌદ્ધ ધર્મી લામાઓના લાંબા આયુષ્ય માટે મૌન પણ ખૂબ જ લાભકારી થાય છે. (વનમાં વાસ કરવાથી પણ આયુષ્ય લંબાવી શકાય છે.)

(અનુસંધાન પાન-૦૬ ઉપર)

સ્વ. હર્ષવીણાબેન હસમુખભાઈ પંડ્યાના સ્મરણાર્થે

સૌજન્ય : શ્રી હસમુખભાઈ જે. પંડ્યા, અમદાવાદ લોજ

મૃત્યુ અને મુક્તિ

પ્રસ્તુતિ

શ્રી દિવ્યેશ મહેતા
અમદાવાદ લોજ

આપણે બધાં જાણીએ છીએ કે જે જન્મે છે તેનું મૃત્યુ નિશ્ચિત છે. ગીતા પણ કહે છે “જાતસ્ય હિ ધ્રુવો મૃત્યુર્ધ્રુવ જન્મ મૃતસ્ય ચ.” વાસ્તવિકતામાં જડ એવો દેહ અને તેમાં વ્યાપી રહેલ ચેતના એ બેનો સંયોગ એટલે જીવન. અને વિયોગ એટલે મૃત્યુ.

આ જાણતા હોવા છતાં આપણને મૃત્યુનો ભય લાગે છે. જો આપણને ખાતરી હોય કે મૃત્યુ પછી પણ આગળની યાત્રા આપણે નિર્વિઘ્ને પૂરી કરવાના છીએ તો મૃત્યુનો ડર આપણને કદાચ ન લાગે. મૃત્યુના ભયનું બીજું કારણ છે કે જિંદગી અને જિંદગી દરમિયાન સંપર્કમાં આવેલ વ્યક્તિ કે વસ્તુ કે જેને આપણે આપણી માની હતી તેને છોડી જવાની, એ આપણી નહીં રહે તે ભય. ભયનું ત્રીજું કારણ છે આપણું મૃત્યુ વેદના વિહીન હશે કે કેમ ? તેની ચિંતા.

મૃત્યુનું સુધરી જવું બે રીતે ગણી શકાય. એક તો માણસ શાંતિથી અને સ્વસ્થતાથી સમાધિપૂર્વક મૃત્યુને પામે. અને બીજી વાત છે આગળના ભવની ગતિ સુધરી જાય.

મૃત્યુ પછીની ગતિની જુદા જુદા ધર્મો ચિત્ર-વિચિત્ર કલ્પનાઓ કરી છે. ઈસ્લામ ધર્મમાં કયામતના દિવસના ન્યાયની માન્યતા ધરાવે છે. આવી જ જાતની પાપના પ્રાયશ્ચિતની રજૂઆત ખ્રિસ્તી ધર્મમાં પણ છે. જ્યારે હિંદુ ધર્મમાં ગરૂડ પુરાણ જેવા ગ્રંથોમાં સ્વર્ગ અને પાપોના ફળ રૂપે નરકની ભયજનક યાતનાઓની વાતો કરી ભય ઊભો કર્યો છે.

તો વળી હિંદુ ધર્મ ‘કર્મના નિયમ’ના સિદ્ધાંતના આધારે વર્તમાન જીવન દરમિયાનનાં કર્મોના આધારે પુર્નજન્મની રજૂઆત કરી છે. આમ છતાં હિંદુ ધર્મમાં

આત્માની મુક્તિ માટેના માર્ગનું વિશ્લેષણ કર્યું છે તે બીજા ધર્મમાં જોવા મળતું નથી.

હિંદુ ધર્મમાં મૃત્યુને શત્રુ તરીકે ગણવામાં આવ્યું નથી. પણ મૃત્યુને સહજતાપૂર્વક સ્વીકારવા માટેનો માર્ગ ચિંધવામાં આવ્યો છે. અહિં જીવનની સરખામણી અવિદ્યા કે નિદ્રાની સ્થિતિમાં ગણાવી છે અને માત્ર શરીરનું જ મૃત્યુ છે. આત્મા તો અમર છે, તેથી મૃત્યુના ભયનું કોઈ કારણ નથી, એમ ભારપૂર્વક જણાવે છે.

શ્રી શંકરાચાર્ય જીવનમુક્તિ અને વિદેહમુક્તિ બંને મુક્તિની વાત કરી બ્રહ્મ સાથેના અદ્વૈતના માર્ગે લઈ જાય છે. એમના મતે આત્માનો બ્રહ્મ સાથેનો એક્ય એટલે મોક્ષ. આથી આ મોક્ષ માટે મૃત્યુ સુધી રાહ જોવાની જરૂર નથી. જ્યારે પણ સત્યજ્ઞાનની પ્રાપ્તિ થાય છે ત્યારે આત્મા મોક્ષને જ અનુભવે છે. અવિદ્યાનું જ્ઞાન એટલે આત્માનો સાક્ષાત્કાર અને બ્રહ્મ સાથેના અદ્વૈત પ્રતિ પ્રયાણ અને એજ મોક્ષ. આથી વિવેકચૂડામણીમાં સાકારમાંથી નિરાકાર ભક્તિ તરફ લઈ જઈ, સુખ-તૃષ્ણાના ત્યાગ કરી નેતિ નેતિ દ્વારા બ્રહ્મજ્ઞાનની પ્રાપ્તિ વડે જીવાત્મા અને નિર્ગુણ બ્રહ્મની અદ્વૈતતાની રજૂઆત કરી છે.

કઠોપનિષદમાં યમરાજ નચિકેતાને મૃત્યુનું રહસ્ય બતાવતા નિગ્રંથ ચેતનાની અનિવાર્યતાની વાત કરે છે. ઈચ્છાના વળગણમાંથી મુક્તિ મેળવી, અપરોક્ષાનુભૂતિના માર્ગે જવા માટેનો રસ્તો ચિંધે છે.

આમ હિંદુ ધર્મનો સૂર અવિદ્યામાંથી સંપૂર્ણ મુક્ત મન જ માણસને મૃત્યુના ભયમાંથી મુક્તિ આપી શકે તેમ છે.

સ્વ. કલાબેન કાંતિલાલ પટેલના સ્મરણાર્થે

સૌજન્ય : શ્રી કાંતિલાલ પી. પટેલ, સનાતન લોજ, સૂરત

બૌદ્ધ ધર્મમાં મોક્ષને બદલે નિવાર્ણ પ્રાપ્ત કરવાને મહત્ત્વ આપે છે. બધી કામનાઓમાંથી મુક્તિ એટલે કે જ્યાં નથી સુખનો આર્વિભાવ કે નથી દુઃખનો આર્વિભાવ. જ્યાં નથી જન્મનો ભય કે નથી મરણનો ભય. કોઈ વસ્તુ પ્રાપ્ત કરવાના ઉદ્ધમાં ખરી પડે એટલે નિવાર્ણ.

જૈન ધર્મ વાસનાક્ષય અને કર્મક્ષય દ્વારા મોક્ષ પ્રાપ્ત થાય તેમ જણાવે છે અને માટે સંયમ દ્વારા કર્મોના સંવર અને તપ અને દમન દ્વારા. બધા કર્મોનો નાશ કરવા નિર્જરાનો સિદ્ધાંત રજૂ કરે છે. આમ અહિં પણ કર્મોમાંથી મુક્તિની વાત છે.

પૂ. શ્રી રમણમહર્ષિના મતે અહંની સંપૂર્ણ નાબુદી એ જ મોક્ષ છે. આથી 'હું કોણ છું'ની શોધને મહત્ત્વ આપે છે. તેઓ જણાવે છે કે આત્મસાક્ષાત્કાર જેવી કોઈ વસ્તુ નથી. આત્મ સ્વરૂપની પ્રાપ્તિ કરવી એટલે કશું નવું પ્રાપ્ત કરવાનું નથી. કારણ અજ્ઞાનનાં અંધારામાં જે દેખાતું નથી તે જ્ઞાનરૂપી પ્રકાશના અજવાળામાં સત્ય પ્રાપ્તિ થાય છે જે 'હું' શરીર છે એમ માને છે

(મારા જીવનમાં..... પાના-૧૩ ઉપરથી ચાલુ)

થિયોસોફીને કારણે મારામાં આત્મવિશ્વાસ પણ વધ્યો છે અને હિંમત પણ વધી છે. જીવનનાં દુઃખથી હતાશ થવાનું નથી પરંતુ એનો હિંમતપૂર્વક સામનો કરી આગળ વધવાનું છે.

આજે મારા મમ્મી-પપ્પા નથી અને ગુરુદેવોએ મને મારી બાકીની રહેલી જિંદગી મમ્મી-પપ્પા વગર રહેવાની તાકાત Strength આપી છે. હું વડોદરામાં એક Kadji The Care નામની એક Care homeમાં આજે રહુ છું અને મારા મમ્મી ૨૦૧૪માં ગુજરી ગયા પછી મેં અહીં ૮ વર્ષ પૂરા કર્યા છે. બધા જ મને પ્રેમથી રાખે છે અને મને માનથી રાખે છે. ૨ વાર Physio tharaphy કરાવે છે. અમારે ત્યાં અમારા માટે સારા

તે પુર્નજન્મની વાત કરે છે. જે જાણે છે કે 'હું કોણ છું' તેને નથી પુર્નજન્મ કે નથી મોક્ષ.

જે. કૃષ્ણમૂર્તિ સાતત્યની ઝંખનામાંથી મુક્તિ મેળવવા ભૂતકાળ અને ભવિષ્યના વિચારોની ઝંઝટમાંથી છૂટી આજે જ મૃત્યુ પામવાનો (die every day) મનોભાવ કેળવીને બધી ઝંખના-અપેક્ષાઓમાંથી મુક્ત થવાની સલાહ આપે છે.

આમ જીવતાં જીવતાં જે મરે તે ખરૂ મૃત્યુ છે. 'હુંપણાનું મૃત્યુ', 'કર્તાપણાનું મૃત્યુ', 'ઈચ્છા-અપેક્ષાનું મૃત્યુ' એજ અસલ મૃત્યુ છે. હુંપણાના મૃત્યુ સિવાય સાચી શાંતિ આવતી નથી. જે જીવતા જીવ મરવાની કળા શીખ્યો છે એને પછી મૃત્યુનો ભય કદી રહેતો નથી. આસક્તિ જ આપણા મૃત્યુના ભયનું કારણ છે. શાંતિપૂર્વકનું મૃત્યુ અને મોક્ષ એટલે માણસ ભેગી કરેલી ચીજની માયા કે જેને માનવી આરંભથી ખોળ્યા કરે છે તેનાથી ખાલી થવું અને તમારા 'હું'નો અંત.

(મો. : ૯૪૨૭૪૧૯૮૫૩)

સારા પ્રોગ્રામો પણ ગોઠવાય છે, તહેવારો ઉજવાય છે વગેરે. ખાવા-પીવાનું સમયસર અને સરસ આપે છે. મારા ભાઈ-ભાભી મુંબઈમાં રહે છે અને મારું દૂરથી ધ્યાન રાખે છે અને મળવા પણ આવે છે.

ગુરુદેવોએ મારા માટે એક બહુ સારી જગ્યા શોધી રાખી છે જ્યાં મને તો યાદ પણ નથી રહેતું કે મારા મમ્મી-પપ્પા નથી તેને માટે ગુરુદેવો હું તમારો ખૂબ ખૂબ આભાર માનું છું. હું મારી આખી જિંદગી આ મારું ઘર સમજી રહીશ અને ફરી ઘરે જવાનું નામ લઈશ નહીં. સૌ સાથે હળીમળીને ખુશ રહીશ અને બીજાને પણ ખુશ રાખીશ. Thank you. શેઠ અંકલને મારો ખૂબ ખૂબ આભાર. Once again Thank you.

(મો. : ૯૪૨૮૮૭૦૨૫૩)

સૌજન્ય :

સ્વ. નિર્મળાબેન જી. સોનેજીના સ્મરણાર્થે !

સ્વ. શ્રી ઘનશ્યામભાઈ જે. સોનેજીના સ્મરણાર્થે, અમદાવાદ લોજ

પ્રસ્તુતિ

કુ. માયા લાલવાણી
રોહિત લોજ, અમદાવાદ

મારા જીવનમાં સંઘર્ષ અને થિયોસોફી

દરેકના જીવનમાં સંઘર્ષ તો આવે જ છે એને ધ્યાનમાં ન લેવું એ આપણા હાથની વાત છે. થિયોસોફી આપણને શીખવાડે છે કે આપણને એ કેવી રીતે જોવું. થિયોસોફી આપણા જીવનમાં ઉતારવાથી આ દુઃખની અસર ઓછી થાય છે. જો આપણે એને સમજ્યે તો આપણે જીવન કેવી રીતે સુખથી જીવવું એ થિયોસોફી શીખવાડે છે.

મારા મમ્મી શ્રીમતિ આલુબેન અને મારા પપ્પા શ્રી મોતીરામ લાલવાણી બંને જણા સાચા થિયોસોફિસ્ટ હતા અને મેં એમને ત્યાં જન્મ લીધો એ હું બહુ સદ્ભાગ્ય માનું છું અને હું પણ એક સાચી થિયોસોફિસ્ટ બનવાનો દૈવ પ્રયત્ન કરું છું. એને માટે મારે શું કરવું જોઈએ એ હું મારી જાતને પૂછું છું અને મારા જીવનમાં સુધારો લાવવાનો ખૂબ પ્રયત્ન કરું છું.

સૌથી પહેલા તો સાચા થિયોસોફિસ્ટ ફક્ત ફી ભરીને સત્ય બનવાથી અને મીટીંગોમાં હાજરી પૂરવાથી બની શકાતું નથી એ આપણે ખાસ યાદ રાખવું જોઈએ. પરંતુ આપણે આપણા જીવનમાં થિયોસોફી કેમ ઉતારવું એ મહત્ત્વનું છે.

મારા જૂના સંબંધોમાં મને વારંવાર બહુ ગુસ્સો આવતો હતો અને કુટુંબમાં પણ હું વારંવાર રિસાઈ જતી હતી અને આ બધા પ્રસંગોથી મેં કરેલી ભૂલોનો મને ખૂબ પસ્તાવો થાય છે. મને એમ લાગે છે કે મારી સંભાળ લેનાર જે બેન છે એની સાથે પણ મારે પ્રેમ અને માયાળું સ્વભાવ રાખવો જોઈએ. આ બધું લખવાથી મને મારા જીવનનાં પ્રસંગો યાદ આવે છે અને એને માટે હું કરુણાની લાગણી અનુભવું છું. હું એમ શીખી કે મને મારા જીવનમાં ગમે તેમ કરીને પણ સુધારો લાવવો જ જોઈએ અને એના માટે હું પ્રતિજ્ઞા લઉં છું કે ફરી મારે

કોઈના ઉપર પણ ગુસ્સો કરવો જોઈએ નહીં અને પ્રેમભરી ભાષાનો ઉપયોગ કરી સામેની વ્યક્તિનો પ્રેમભાવ મેળવવો. થિયોસોફીના આ પહેલા નિયમનું હું મારા જીવનમાં જરૂરથી પાલન કરીશ એવું હું વચન આપું છું.

જ્યારે હું થોડી મોટી થઈ ત્યારે મારા મમ્મી-પપ્પાએ મને સમજાવ્યું કે આ બધું કેમ થાય છે અને મારે એને કેમ કાબૂમાં લાવવું જોઈએ. બધા આપણા ભાઈ-બહેન છે એમ આપણે સમજવું જોઈએ અને કોઈના ઉપર પણ જરા પણ ગુસ્સો કરવો જોઈએ નહીં. ભગવાન ઉપર દ્રઢ વિશ્વાસ મૂકી મને જે અપંગતા છે એ પ્રેમથી સ્વીકારી લેવી અને આ બધા પડકારો આપણા જીવનમાં આપણને કાંઈક શીખવાડવા માગતા હોય છે એમ સમજી તેનો સામનો કરવો જોઈએ. આમ કરવાથી આપણને આપણું દુઃખ થોડું ઓછું થયેલું જણાય છે અને જીવન આપણે શાંતિથી જીવી શકીએ છીએ. ગુસ્સો કરવાથી કામ વધુ બગડે છે એ આપણે સમજવું જોઈએ. બાલી લખીને અને મોંથી બોલવું જોઈએ નહીં પણ તે પ્રમાણે વર્તન કરવું જોઈએ.

લગભગ ૧૬ મહિનાની ઉંમરે હું બિમાર પડી અને મારા મમ્મી-પપ્પા બંને જણાએ મારી ખૂબ સંભાળી લીધી અને મારી પાછળ ખૂબ મહેનત કરી. હું નાની બાળકી હતી તેથી તેમને ખૂબ દુઃખ થતું. તાવને લીધે ધીરે ધીરે મારા હાથ અને પગ પોલિયોગ્રસ્ટ થઈ ગયા. જ્યારે હું બે વર્ષની થઈ ત્યારે મારા પોલિયોના રોગની ગંભીરતા સામે આવતી ગઈ. તેઓ બંનેએ મારી ખૂબ સંભાળ લેવાનું શરૂ કર્યું અને મને સારું પોષણ મળે તે માટે મને સારો ખોરાક આપતા, અને મારી સંભાળ લેતા. આ સમયમાં પણ તેઓ બંને મને ડિસેમ્બર

સૌજન્ય : શ્રી ફખરુદ્દીનભાઈ ટી. કપાસી

ભાવનગર લોજ

મહિનામાં અડચાર લઈ જવાનું ચૂકતા નહીં. જ્યારે હું અઢી-ત્રણ વર્ષની હતી ત્યારે મને પોતાની સાથે અડચાર લઈ ગયા. મારા માતા-પિતાને થિયોસોફિકલ સોસાયટીના કામમાં ખૂબ રસ હતો. મીનું મુલ્લા નામના એક બહુ મોટા થિયોસોફિકલ મુંબઈમાં થઈ ગયા તેમની મદદથી તેઓ બંને જણા થિયોસોફિકલ સોસાયટીના સભ્ય બની ગયા. અમો સૌ તેઓને લાડમાં મીનુ મામા કહેતા હતા. મારા માતા-પિતાએ મારા મોટાભાઈનું નામ 'મીનુ' એટલે જ પાડ્યું હતું. જ્યારે જ્યારે પણ કૃષ્ણમૂર્તિ અડચાર અથવા મુંબઈ હોય ત્યારે ત્યારે તેઓને અચૂક સાંભળવા જતા. આ રીતે અડચારમાં વસંત વિહારમાં આવેલા હતા તે વર્ષ હતું ૧૯૬૬.

કૃષ્ણમૂર્તિજીએ પોતાની પાસે ખોળામાં લઈ મને સુવડાવીને આશિર્વાદ આપી ખૂબ રમાડી હતી. મારા મમ્મી-પપ્પા મને કહેતા કે તે વખતે હું તેઓ માટે ગુલાબનું ફુલ લઈ જતી હતી અને તેમને સુંઘાડતી હતી. તેઓ આ ગુલાબનું ફુલ જોર જોરથી સુંઘતા અને હું તેઓને જોઈ ખડખડાટ હસતી. હું જ્યારે નાની હતી ત્યારે ખૂબ તોફાની હતી અને શાળામાં જવા પણ ચોખ્ખી ના પાડતી. કૃષ્ણમૂર્તિજીને મને મળ્યા પછી હું તોફાન તો કરતી પરંતુ શાળામાં જવાનો સમય થાય એ વખતે હું રાજી-ખુશીથી શાળામાં જતી રહેતી નહી તો આજે હું જરા પણ ભણી ના હોત એમ મારા મમ્મી-પપ્પાનું કહેવું છે. આ રીતે એમને મળ્યા પછી મારા જીવનમાં ખાસ્સુ પરિવર્તન આવ્યું અને Gujarat Law Society ની English Medium Normal School માં હું ભણી ૧૨મું પાસ છું અને મેં મારી અંધશાળા વસ્ત્રાપુરથી Telephone Operatorનો ૬ મહિનાનો Course પણ કર્યો છે, પરંતુ મેં કહ્યું તે પ્રમાણે મારા જીવનમાં ખૂબ સંઘર્ષો આવ્યા કરતા. મારા એક શિક્ષિકા બેન હતા જેમનું નામ કલ્પનાબેન હતું તે મારી સાથે ખૂબ ખરાબ રીતે વર્તન કરતા અને મને મારતા હતા. મેં English Mediumમાં આ Boardની પરીક્ષા આપી તે તેઓને

જરા પણ ગમ્યું નહીં અને પરીક્ષામાં જાણી જોઈને મને ત્રીજા નંબરે પાસ કરી, પણ છેવટે હું હિંમત હારી નહી અને પાસ તો થઈ ગઈ. મને Telephone Booth પર બેસવા અને કોલો લેવા તથા આપવાની મને ખૂબ મજા પડતી હતી. આ એક શૈક્ષણિક લાયકાત મારામાં છે જે મેં સારી રીતે કરી છે. જે. કૃષ્ણમૂર્તિજીનાં આટલા બધા આશિર્વાદ મને મળ્યા તોયે મારો જીવ તે વખતે બહુ નાનો હતો. એક વખતની વાત છે જે તમો સૌને હસાવશે. મારા મમ્મી-પપ્પાએ એકવાર એક સરસ મજાનો ફુલનો હાર બનાવી કૃષ્ણમૂર્તિજીને આપવા નિર્ણય કર્યો, પણ તેઓ જાણતા હતા કે અમારી આ છોકરી કેવી છે, એટલે કે તેઓને હાર આપવાની ના પાડશે, માટે તેઓએ બે હાર બનાવ્યા. એક કૃષ્ણમૂર્તિજી માટે અને એક મારા માટે. પણ મેં તો બન્ને હાર તે વખતે લઈ લીધા. કૃષ્ણમૂર્તિજી તે વખતે આ જોઈ મારી સામુ જોતા રહ્યા અને હસતા રહ્યા અને બોલ્યા “You want this also ?” કેવી વિચિત્ર છોકરી હું હતી જે એમના આટલા બધા આશિર્વાદ લઈને પણ એક હાર આપવાની ના પાડતી. આજે મને મારી નાનપણની આ બધી વાતો સાંભળી મારી જાત ઉપર મને શરમ આવી જાય છે, પણ તે વખતે તો હું નાની બાળકી હતી અને મને બુદ્ધિ ક્યાં હતી ?

આવા મોટા મોટા સારાં સારાં લોકોને મળી મને મારા જીવનમાં ખૂબ હિંમત અને પ્રેરણા મળી છે.

હું અમદાવાદથી મારી અંધશાળા વસ્ત્રાપુરમાંથી ૭૦ થી ૮૦ જણા સાથે મનાલી ૧૦ દિવસ માટે ટુર પર ગઈ હતી તે વર્ષ હતું April ૨૦૦૯.

અમે ત્યાં ખૂબ મજા કરી અને ત્યાં બરફનાં પહાડમાં રહ્યા. તેમાં રમ્યા, tracking કર્યું, મંદિરે ગયા અને થોડું શોપિંગ પણ કર્યું. મારા જેવા બધા અપંગો જ હતા અને અમે એકબીજાને સાચવી લેતા. આ ટુરમાં જવા માટે મને હિંમત અને પ્રેરણા મળી એટલે હું સૌ સાથે ગઈ. કારણ કે અહીં મમ્મી-પપ્પા, ભાઈ-બહેન કોઈ મારી સાથે હતું જ નહીં, ત્યાં અમે મજા તો ખૂબ

સૌજન્ય : શ્રી ઉપેન્દ્રભાઈ હીરાલાલ દેસાઈ તથા શ્રીમતિ તરૂલતાબેન યુ. દેસાઈ તરફતી સસ્નેહ !

અમદાવાદ લોજ

કરી પરંતુ ત્યાં ઠંડી ખૂબ પડી અને અમે સૌ અમદાવાદ પાછા ફર્યા ત્યારે જ અમને હાશ થયો. આ દુરના સરસ સરસ Photo અને CD Casetનો સંગ્રહ પણ મારી પાસે છે, અને હું કોઈ કોઈ વાર જોઈ એનો આનંદ પણ લઉં છું. આ એક દાખલો મમ્મી-પપ્પા, ભાઈ-બહેન વિનાનો. બીજો દાખલો છે મમ્મી-પપ્પા, ભાઈ-બહેન વગર હું ૧૦ દિવસો માટે ચેન્નાઈ ડિસેમ્બરના સંમેલનમાં એક મારી સાથે બહેન બનાવીને સૌ સાથે ગ્રુપમાં ગઈ હતી. બધા ત્યાં આ દૃશ્ય જોઈ ખૂબ ખુશ થયા. અને ત્રીજો દાખલો છે કે હું TOS Bombay થી Todywalla Group સાથે ૫ દિવસ માટે ખંડાલા લોનાવાલા વગેરે જગ્યાઓ જોઈ આવી. આમ કરવાથી મારામાં હિંમત થોડી નહીં પણ ઘણી બધી વધી ગઈ એમ મને લાગે છે. આ બધું આપણા જે.કે.ના આશિર્વાદને કારણે શક્ય બન્યું છે. જે.કે.ના ગુજરી જવાની પહેલા છેલ્લીવાર અડ્યાર આવ્યા હતા ત્યારે મને દરીયા કિનારે મળ્યા હતા અને માથા ઉપર હાથ મૂકી આશિર્વાદ મને આપ્યા હતા. તેમના ભાષણો સાંભળવાની અમને સૌને ખૂબ મજા પડતી હતી.

બીજી પણ મારા જીવનમાં એક ઘટના બની. માર્ય મહિનાનાં એક વિશેષ તત્ત્વજ્ઞાની - થિયોસોફિસ્ટ ગૂઢ જ્ઞાની રહસ્યવાદી તથા લીબરલ કેથોલિક પ્રીસ્ટ આપણા જ્યોફે હોડસનની યાદ મને આવી રહી છે. તેઓએ પણ મને જે.કે.ની માફક પોતની પાસે ખોળામાં લઈ આશિર્વાદ આપ્યા અને મને રમાડી હતી.

તેઓએ મને તપાસીને જોઈને કહ્યું હતું કે This life will be a bit difficult but help will come અને તેમના શબ્દો સાચા પડ્યા. બધી જ જગ્યાએ બધા મને દોડી દોડીને મદદ કરે છે અને મને મારા મમ્મી-પપ્પા આજે નથી તો પણ કાંઈ મારી અપંગતા દેખાતી જ નથી. તેઓએ એમ પણ કહ્યું કે એને નાના છોકરાઓ સાથે ભણાવા અને રમાડવા ફાવશે. એને એલાઈન જરૂરથી

આપજો જ. મારી અંધશાળા વસ્ત્રાપુરમાં Mentally Retarded નાના છોકરાઓની એક શાળા છે તેમાં હું નિયમિત જતી અને આ બધા નાના નાના બાળકોને ભણાવા અને રમાડવાની મને ખૂબ ખૂબ મજા પડતી. તેઓ સૌ મારા ખોળામાં આવીને બેસી જતા તે મને ખૂબ ગમતું. હું તેઓને વ્હાલ કરતી અને મને જેવું આવડે તેવું ભણાવતી અને રમાડતી હતી. આજે પણ તેઓ સૌ મને જોઈ ઓળખાણ પડે છે? એમ મને પૂછે છે અને મને જોઈ હશે છે અને દીદી દીદી કરે છે. મને મારા શિક્ષિકા બહેનને કહેવું પડ્યું કે હું મારી અપંગતાને કારણે બહુ સરસ રીતે છોકરાઓની સંભાળ લઈ શકીશ નહીં, પરંતુ તો પણ મને જેવું આવડશે તેવું મારો બનતો પ્રયત્ન હું કરીશ. મને અહીં રહેવા દો, મારા બહેને ખુશીથી હા પાડી અને હું આ મારા નાના છોકરાઓ સાથે હરહંમેશ ખુશ રહેતી અને મને તો Honorary Work કરવામાં જ વધુ રસ પડતો અને મજા આવતી. તો કહેવું પડે કે આપણા જ્યોફે હોડસનનું આ કહેવું એ પણ સાચું પડ્યું. પૂરી જિંદગી મેં આ મારા છોકરાઓ સાથે વિતાવી છે અને હું ખુશ ખુશ છું. તો આ રીતે Master's Homeમાં પગ મૂકવાથી મને કેટલાયે મોટા મોટા અને સારા સારા લોકો સાથે મેળાપ થયો અને મને મદદ મળી. આમ કરવાથી મને મારી જિંદગી જીવવી સહેલી પડે છે અને હું મહાન ગુરુદેવોને આભારી છું કે તેઓએ મને આટલી બધી મદદ મોકલી આપી.

હું નાનપણથી પોલિયો અને પેરાલીસીસના દુઃખથી પીડાઉં છું અને મારા જીવનમાં પણ ઘણા સંઘર્ષો પણ આવ્યા છે. ઘણી તકલીફો પડી છે પરંતુ થિયોસોફીના જ્ઞાનને કારણે હું સમજું છું કે કર્મનું ફળ તો ભોગવવું જ પડે. એટલે હું મારા દુઃખને હસતે હસતે સહન કરવાની કોશિષ કરી રહી છું. થિયોસોફીને કારણે હું મારા ગુસ્સા પર પણ કાબૂ મેળવવાની કોશિષ કરી રહી છું. મારામાં સુધારો લાવવાની પણ મહેનત કરું છું.

(અનુસંધાન પાન-૧૦ ઉપર)

સ્વર્ગસ્થ સવિતાબેન ડાહ્યાલાલ પંડ્યાના સ્મરણાર્થે

સૌજન્ય : શ્રી ઉમેશભાઈ ડાહ્યાલાલ પંડ્યા, હરજીવન (આશ્રમ) લોજ, કડોલી

જરથોસ્તી ધર્મ

પ્રસ્તુતિ

શ્રીમતિ પરવીન પટેલ
રેવા લોજ, વડોદરા

ગતાંકથી આગળ...

બીજી રીતે જોતાં આતશે બહેરામ શુદ્ધાત્માનું પ્રતિક છે. જીવને અંતિમ વિજય અપાવનાર પ્રેરણારૂપ છે. આતશે - આદરાન (અગીયારિ) જીવાત્માનું પ્રતિક છે. આંતરિક શુદ્ધિ પ્રગટાવાની સૌને પ્રેરણા આપે છે. છેવટે આદશે-દાદગાહ દેહાત્માનું પ્રતિક છે. શરીરની દેહની શુદ્ધભાવે જાળવણી કરવી.

અગ્નિ સ્વયં આંતરિક પ્રકૃતિદત્તા, સ્વભાવિક ગુપ્ત રીતે સ્થિત છે, અગ્નિ પ્રકાશમય અને ઉદ્ગમ સ્થાનથી નીકળનારો છે. અગ્નિ આર્વિભાવ કરનાર (generated), આત્મસાત કરનાર (assimilated), કિરણો રૂપે ચોમેર પ્રસરનાર (radiated), સ્વયં શક્તિ સંચારક (vivifying), ઉદ્દીપક (stimulating) અને વિનાશક (destroying) છે. અગ્નિ સ્વયં આગળ પ્રસરનાર, પરિવર્તન કરનાર, ભૂમિકારૂપ, શોષક (ગળી જનાર) છે. અગ્નિ સમગ્ર જીવનનો આધાર, સમગ્ર અસ્તિત્વના અર્કરૂપ છે. અગ્નિ વિકાસનું માધ્યમ, વિકાસની તમામ પ્રક્રિયા પાછળનું પ્રેરકબળ છે. અગ્નિ નવસર્જક અને વિકાસક્રમ (evolution) ની બધીય ક્રિયા પાછળનું પ્રેરકબળ છે. અગ્નિ સર્જક (builder), સાચવનાર (preserver) અને નિર્માણકર્તા (constructor) છે. જ્યાં સુધી સમગ્ર અસ્તિત્વ જુદાં જુદાં સ્વરૂપે છે તેને ચિંગારીરૂપે પ્રજ્વલિત કરીને પૂર્ણત્વ-એકરૂપ કરે ત્યાં સુધી અગ્નિદેવ અને ઈશ્વરમાં વસેલો અગ્નિ પારસ્પારિક એકબીજાંને અસરકર્તા હોય છે. આખીય સૂર્યમાળામાં (solar system) માં

ત્રિગુણાતીત પૂર્ણત્વ (triple perfection) પ્રાપ્ત થાય ત્યાં સુધી અગ્નિચક્ર ફરતું રહે છે.

આધ્યાત્મિક માર્ગે પ્રગતિ કરનાર જીવ ચાર જુદાં જુદાં તબક્કામાંથી (stages) પસાર થઈ આગળ વધે છે. આ તદ્દન જુદા જુદા (air tight) વિભાગો જેવું નથી, તેઓ પારસ્પારિક આંતરિક રીતે સંકળાયેલા છે. એક પૂર્ણ રીતે પસાર કર્યા બાદ બીજામાં દાખલ થવાય તેવું નથી. એકનું જ્ઞાન અને અનુભૂતિ મેળવવાની સાથે સાથે બીજાંની પણ જાંખી થઈ શકે છે.

(૧) તરીકત : શારીરિક સ્વચ્છતાનાં નિયમોનું આરોગ્યની દૃષ્ટિએ બધાં પાલન કરે છે. સામાન્ય જનસમાજ બાહ્ય સ્વચ્છતાનેજ મહત્ત્વની ગણી બેસે છે. તેથી વધુ મહત્ત્વ મનની કેળવણીનું છે. મનની શુદ્ધિ સાથે હૃદય શુદ્ધિ અત્યંત આવશ્યક છે, મનને નિયંત્રણમાં લેવા, વિકસીત કરવા ચોક્કસ નિયમોનું પાલન કરવું જરૂરી છે. જુદા જુદા પ્રકારની શિક્ષણ પદ્ધતિ વિચારો શુદ્ધ કરી મનની ખીલવણી અંગે મદદકર્તા પૂરવાર થાય છે. આ સાથે વાસનાઓને પણ (emotions, desires) પવિત્ર બનાવવી જરૂરી છે. એટલા માટે જ હુમ્ત, હુમ્ત, હુવરશત સારા વિચારો, સારી વાણી અને સારાં આચરણ ઉપર ભાર મૂક્યો છે.

(૨) મારેફત - મદદકર્તા (agency) : જેમ જેમ પોતાની આંતરિક શુદ્ધિ થતી જાય તેમ જીવના વિકાસ અર્થે અનેક પ્રકારની મદદ મળતી રહે છે. જ્ઞાન, વિજ્ઞાન, ભક્તિ, ફિલોસોફી, ગુરુકૃપા બધું જ તેમાં સમાઈ જાય છે. જે સાધનોની મદદ વડે તે પોતાની આંતરિક પ્રગતિ કરી શકે છે.

સ્વ. મંજુલાબેન મનસુખભાઈ મિસ્ત્રીના સ્મરણાર્થે

સૌજન્ય : શ્રી મનસુખભાઈ ગોરદનદાસ મિસ્ત્રી, અમદાવાદ લોજ

(૩) હકીકત - સત (truth) : તરીકત રૂપે દર્શાવેલા નિયમોનું પાલન કરીને બાહ્ય જ્ઞાનને પચાવી આંતરિક સમજણ અને પ્રકાશ પામે છે. સ્વયં સંશોધન કરીને સ્વાનુભૂતિ પામી આંતરિક નિષ્કર્ષ કાઢે છે. વિવેકબુદ્ધિ દ્વારા જે સત છે તેને સાચા અર્થમાં અપનાવે છે. પોતાના જ્ઞાન અને અનુભવોમાંથી ખાત્રી પૂર્વકનું જ્ઞાન મેળવે છે. જેમાંથી તે શિષ્ય પ્રકાશ પામે છે. હવે તેના દુર્ગુણો, તૃટિઓ, અશુદ્ધિઓ દૂર થવા પામી છે. શુદ્ધ થઈને અંતિમ અનુભૂતિને લાયક બને છે. તે પોતે અનુભૂતિ મેળવીને બીજાંઓને પણ આગળ વધવા પ્રેરણા આપી તૈયાર કરે છે.

(૪) વહેદાન્યત - વહેદાનત ઐક્ય (one point - one use-unity) : કદાચ બીજા શબ્દોમાં યોગ (જોડાવું) એમ પણ કહી શકાય. જીવાત્માનું અંતિમ લક્ષ્ય આત્મ સાક્ષાત્કાર કે બ્રહ્મલીન થવું તેજ છે. જેને પરિણામે જીવ (સાધક શિષ્ય) સાચા અર્થમાં સમર્પિત થઈને એકત્વ પામે છે.

જીવ તૈયાર થતો જાય તેમ તેનામાં સહનશક્તિ, શિસ્ત પાલન, વિનમ્રતા વધવાની સાથે તેનું ચારિત્ર્યગઠન થશે. જેને પરિણામે (divine inspiration અને intuition) દિવ્ય પ્રેરણા - અંતઃ સ્ફુરણા સાથે જ્ઞાન 'ખેરદ' પ્રગટશે. આવી વ્યક્તિમાં જ્ઞાન અને પ્રેમ-ભક્તિ બંને એક સાથેજ હોય છે. અર્થાત્ તે જ્ઞાની-ભક્તિ 'હઓમિ' તરીકે ઓળખાય.

ગાયત્રી મંત્રને મળતો મંત્ર સૂર્યદેવ (ખોરશેદ યજ્ઞ) ની આરાધનામાં બતાવેલો છે.

હવર્-ખ્મએતેમ અર્મર્ષમ રએમ અઉર્વત અર્ષમ

યજ્ઞમર્ષદે ખોરશેદ અમર્ગ રયોમંદ અઉર્વદ - અસ્પ બેરસાદ !

'મહમી મિનોઈ અહુરા ઉર્વરા જેમ મજદાઓ' મારી અંદર અહુરાનંદ (બ્રહ્માનંદ) પ્રગટજો. મહમી મિનોઈ - નિસ્ત હસ્તી બજુઝ યજ્ઞદાં હું સ્વયં દિવ્ય છું, ઈશ્વર સિવાય કોઈનું અસ્તિત્વ નથી.

ત્રણ બીજ મંત્રો છે, પહેલા બેનાં તરંગો (vibrations) કુદરતમાં શરૂઆતથી જ પડેલા છે. ત્રીજાની રચના અષો જરથુસ્તે કરી છે.

(૧) યથા અહુ વઈરયો - જે વીર્ય (બળ) પ્રગટાવે છે. અહુમાંથી સૃષ્ટિનું સર્જન થયું છે. ધરતી પર રતુ (તેનો અંશ) દોરવણી કરે છે. દરેક જીવે જ્ઞાન મેળવી પ્રેમથી શુદ્ધ થઈ અષોઈની રાહે ચાલી તેનામાં એક થવાનું છે. આમાં ઈશ્વરી યોજના ટૂંકમાં જણાવી છે.

(૨) અર્ષમ વાહુ - જે શાંતિ પ્રગટાવે છે. વિચારો, લાગણીઓ, વાતાવરણને શુદ્ધ કરી તમને તમારાં કેન્દ્રમાં સ્થાપિત કરે છે. ટૂંકમાં સુખ તેને જેનાથી સુખ બીજાને, અન્યનું ભલું કરવાથી, સુખી કરવાથી સ્વયંને પામી શકશે.

(૩) યેંગહે હાતામ - દરેક જીવ સાચા અર્થમાં પ્રયત્નશીલ રહે તે ખુદાની કૃપાથી પૂર્ણત્વ મેળવવા હકદાર છે. જેઓ પૂર્ણત્વ પામ્યા છે તે સ્ત્રી-પુરુષોને યાદ કરી તેમના આશિષ માટે પ્રાર્થીએ, તેમનાં જેવાં બનવાની મહેચ્છા ધરાવાની છે.

અહુમ અરુરામન - ઝું શિવ શાંતિ - ખુદા હાફીઝ

(મો. : ૯૯૭૮૩૭૧૮૦૪)

સ્વ. શ્રીમતિ નિર્મળાબેન નંદલાલ યાવડાની સ્મૃતિમાં...

સૌજન્ય : શ્રી નંદલાલ એસ. યાવડા, ગ્રામ સેવા લોજ, કોંજલી

વિશિષ્ટ સમાચાર

ભારત સમાજ પૂજન વિધિ

તા. ૮.૮.૨૦૨૧ ના રોજ સાંજના ૪.૦૦ વાગ્યે ગુજરાત થિયોસોફિકલ ફેડરેશન અને રોહિત લોજના સભ્યો સાથે મળી ભારત સમાજ પૂજા ફેડરેશન મંત્રી શ્રી દર્શન મોદીના નવનિર્મિત નિવાસ સ્થાને યોજવામાં આવી હતી. ભારત સમાજ પૂજાવિધિનું અધ્યુક્તિ માનનીય ટ્રસ્ટી શ્રી યોગેન્દ્રભાઈ દેસાઈએ સંપન્ન કરાવ્યું હતું અને ૨૯ મિત્રોએ સહભાગિતા કરી હતી. શ્રી યોગેન્દ્રભાઈએ ભારત સમાજ પૂજા વિધિની ઐતિહાસિકતા અને વિધિના મહત્તા વિશે મહત્વપૂર્ણ જાણકારી આપી હતી. શ્રી દર્શનભાઈ મોદીનો આ પ્રકલ્પ ખૂબ જ પ્રેરક, પ્રભાવી બની રહ્યો હતો.

ઉપરોક્ત પૂજન વિધિમાં ઉમાબેન દેસાઈ, પારૂલબેન, યશભાઈ દેસાઈ ફેડરેશનના પ્રમુખ શ્રી નરેશભાઈ, પ્રશાંતભાઈ થિયોસોફિકલ જ્યોતિના સન્માનનીય તંત્રી શ્રી હર્ષવદનભાઈ, કાશ્મીરાબેન - ધવલભાઈ શેઠ, કેશ્વરબેન, સરલાબેન અને બેબી, વરીષ્ઠ સભ્ય શ્રી ચંદુભાઈ પંડ્યાએ વિશેષ હાજરી આપી કડોલી હરજીવન લોજનું પ્રતિનિધિત્વ દાખવ્યું હતું. શ્રી દીપકભાઈ અને શ્રીમતી મીનાબેન

પંડ્યા, રશ્મિભાઈ તેમના પત્ની, ફલેટના અન્ય પડોસી સદસ્યો અને ઘરના ૧૨ સભ્યો મળીને ૨૯ સભ્યો સાથે મળીને ભારત સમાજની પૂજા કરી હતી.

ઉપરોક્ત અનુષ્ઠાનની ફળશ્રુતિ ખૂબ પ્રેરક બની રહી. કારણ આ પ્રકલ્પથી પ્રેરાઈને કડોલી લોજના (ભૂતપૂર્વ) સભ્ય અને હિંમતનગર ભારતીય જનતા પાર્ટીના મહામંત્રી શ્રી વિજયભાઈ પંડ્યાએ પણ તા. ૮.૮.૨૦૨૧ ના રોજ સાંજના ૪.૦૦ વાગ્યે તેમના અમદાવાદ ખાતેના નવનિર્મિત ફલેટમાં ભારત સમાજ પૂજા વિધિ માનનીય શ્રી ચંદુલાલ પંડ્યાના સંસ્પર્શિય અધ્યુક્તિ વડે સંપન્ન થઈ હતી. પરિવારના સભ્યો ઉપરાંત ફેડરેશન મંત્રીશ્રી દર્શનભાઈ મોદી અને તેમના ધર્મપત્નીની ઉર્મિલ હાજરી ઉત્સાહવર્ધક બની રહી હતી.

માનનીય દર્શનભાઈ મોદી અને શ્રી વિજયભાઈ પંડ્યાનો આ અભિનવ પ્રકલ્પ અન્ય સભ્યો માટે પણ પ્રેરક અને આવકાર્ય બની રહે એવી અભ્યર્થના.

• • •

સ્વ. અંજનાબેન સોનેજીના સ્મરણાર્થે
સૌજન્ય : શ્રી ભાસ્કરભાઈ સોનેજી, અમદાવાદ લોજ

ફેડરેશનના સભ્યો માટે ખાસ સૂચના

પ્રસ્તુતિ

શ્રી દર્શન મોદી (મંત્રી)

પ્રતિ, દરેક લોજના પ્રમુખશ્રી તથા તંત્રીશ્રી સાદર પ્રણામ,
ધી થિયોસોફિકલ સોસાયટીનું ૨૦૨૦-૨૧મું વર્ષ તા. ૩૦મી સપ્ટેમ્બરે પૂરું થાય છે. તા. ૧લી ઓક્ટોબર, ૨૦૨૧-૨૨ નવાં વર્ષનો આરંભ થાય છે. ઈન્ડિયન સેક્શને સુધારેલ નિયમ મુજબ દરેક સભ્યની વાર્ષિક ફી એડવાન્સમાં ભરવાની હોય છે. તેથી વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ ની સભ્ય ફી ૩૦મી સપ્ટેમ્બર પહેલા વારાણસી જમા થઈ જવી જોઈએ તે જરૂરી છે. ત્યાર પછી પણ જે સભ્યએ ફી નહીં ભરી હોય

તેવા સભ્યો ડ્રોપ થશે, માટે દરેક લોજના પ્રમુખ-મંત્રીને ખાસ જણાવવાનું કે પોતાની લોજના સભ્યોની ફી તા. ૧૫મી સપ્ટેમ્બર પહેલા ફેડરેશન ઓફિસોમાં જમા કરાવી દેવા ભારપૂર્વક આગ્રહ છે. ખાસ સૂચના કે હવેથી દામ્પન્ટ ફી કન્સેસન રદ થયેલ છે, માટે દરેક સભ્ય દીઠ રૂ. ૧૫૦ પ્રમાણે મોકલવાની રહેશે.

ગુજરાત થિયોસોફિકલ ફેડરેશન

દર્શન મોદી (મંત્રી)

(મો. : ૯૪૨૭૩૧૧૯૫૪)

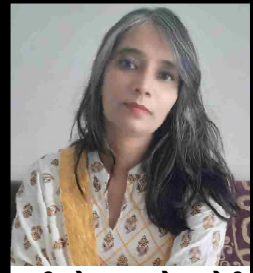
‘થિયોસોફિક જ્યોતિ’ દ્વારા આપણા સભ્યોની, તેમના કુટુંબીજનો તથા સહૃદયી સંબંધીઓ તથા મિત્રોની “જન્મદિનની શુભેચ્છા”, “લગ્ન તિથિ શુભેચ્છા” (મેરેજ એનીવર્સરી), કૌટુંબિક સભ્યો-સંબંધીઓનાં “શુભ પ્રસંગો” અને “યાદગીરિ-સંભારણા” (આત્મિક શ્રદ્ધાંજલિઓ) ‘સૌજન્ય’ દ્વારા જે-તે મહિનામાં પ્રકાશિત કરીને સૌજન્યતા પાઠવીએ છીએ.

રૂ. ૧૦૧/- (ઓછામાં ઓછા... વધુ રકમ સ્વેચ્છાએ...) ‘GTF Jyoti Prakashan Fund’ Central Bank of India (Sardarnagar Area Branch, Bhavnagar, 01360) A/c. No. 1871957084 IFSC : CBIN0281360માં જમા કરાવ્યાથી આ પ્રકારનું ‘સૌજન્ય’ વ્યક્ત કરતાં રહીશું તથા ‘થિયોસોફિક જ્યોતિ’ ફંડને આર્થિક સહયોગ આપતા રહીશું.

ખાસ નોંધ : આગામી મહિનાઓમાં જે કોઈ સભ્ય પોતાના “શુભેચ્છા-સૌજન્ય” પ્રકાશિત કરવા ઈચ્છતાં હોય તેઓએ તંત્રીશ્રીનો સંપર્ક કરવો.

સ્વ. ચંદ્રિકાબેન વિજયકુમાર ભટ્ટના સ્મરણાર્થે
સૌજન્ય : શ્રી વિજયકુમાર જગદીશચંદ્ર ભટ્ટ, ગાંધીનગર લોજ

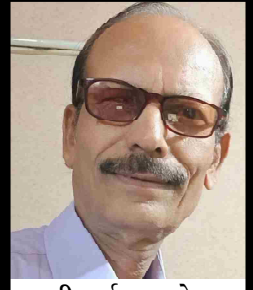
જન્મદિનની શુભેચ્છા

સુશ્રી કોમલ જોતેષ મોદી

તા. ૨ જી સપ્ટેમ્બરના રોજ રોહિત લોજના સભ્ય સુશ્રી કોમલ જોતેષકુમાર મોદીનો જન્મદિન છે. (જન્મ તારીખ ૨.૯.૧૯૮૩) ફેડ.ના સૌ સભ્યો શુભેચ્છા અને આશીર્વાદ પાઠવે છે.

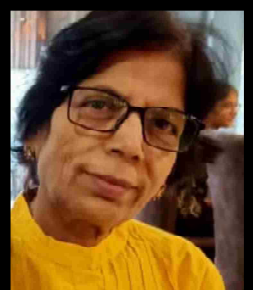
થિયોસોફિકલ સભ્ય કુટુંબમાં જન્મેલ કોમલને નાનપણથી જ માતા-પિતા શ્રી હર્ષવદન મોહનલાલ શેઠ તથા શ્રીમતિ કાશ્મીરા એચ. શેઠ તરફથી થિયોસોફિકલ જગતના સંસ્કારો પ્રાપ્ત થયા છે. ફેડ.ના ઘણાં અધિવેશનોમાં બાળપણથી જ માતા-પિતા સાથે હાજર રહીને થિયોસોફીના અભ્યાસુ બન્યા છે.

શ્રી હર્ષવદન શેઠ

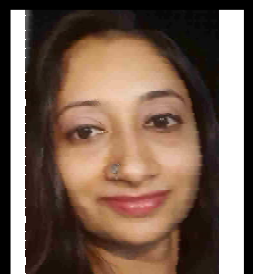
તા. ૫ મી સપ્ટેમ્બરના રોજ “થિયોસોફીક જ્યોતિ”ના તંત્રી શ્રી હર્ષવદન મોહનલાલ શેઠનો જન્મદિન છે. (જન્મ તારીખ ૫.૯.૧૯૫૩) ફેડ.ના સૌ સભ્યો શુભેચ્છા પાઠવે છે.

આજીવન શિક્ષક, થિયોસોફિકલ સાહિત્યના અભ્યાસુ, જે. કૃષ્ણમૂર્તિના ચાહક, ગુજ. થિયો. ફેડ.ના ભૂતપૂર્વ ઉપપ્રમુખ, પૂર્વ નેશનલ લેક્ચરર, રોહિત લોજના સભ્ય, રોહિત લોજના ભૂતપૂર્વ પ્રમુખ તથા વર્તમાન ઉપપ્રમુખ એવા શ્રી હર્ષવદન શેઠ યુવા વયથી જ માતા-પિતાના મળેલ વારસાનું સિંચન પ્રાપ્ત કરીને ઉત્તમ કાર્ય કરી રહ્યાં છે.

સુશ્રી રાજેશ્રી પી. શાહ

તા. ૧૮ મી સપ્ટેમ્બરના રોજ રોહિત લોજનાં સભ્ય સુશ્રી રાજેશ્રી પી. શાહનો જન્મદિન છે. (જન્મ તારીખ ૧૮.૯.૧૯૫૫) ફેડ.ના સૌ સભ્યો શુભેચ્છા અને આશીર્વાદ પાઠવે છે. થિયોસોફિકલ સોસાયટીનાં કાર્યમાં ઊંડો રસ, આધ્યાત્મિક સિંચન કરતાં પુસ્તકોમાં વિશેષ રૂચિ, સ્પષ્ટ વક્તા અને ડૉ. એની બેસન્ટનાં જીવનથી ખૂબ જ પ્રભાવિત એવા સુશ્રી રાજેશ્રીબેન ઈસોટેરીક જ્ઞાન પામવાની સતત ધગશ રાખીને સંઘર્ષમય પરંતુ સરળ જીવન વ્યતિત કરી રહ્યાં છે.

સુશ્રી ધ્વનિ ધવલ શેઠ

તા. ૨૧ મી સપ્ટેમ્બરના રોજ રોહિત લોજનાં સભ્ય સુશ્રી ધ્વનિ ધવલ શેઠનો જન્મદિન છે. (જન્મ તારીખ ૨૧.૯.૧૯૮૮) ફેડ.નાં સૌ સભ્યો શુભેચ્છા અને આશિર્વાદ પાઠવે છે. થિયોસોફિકલ સોસાયટીનાં સભ્ય બન્યા પછી પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રીતે રોહિત લોજનાં કાર્યમાં રસ લે છે. થિયોસોફીનાં સંસ્કારોનું સિંચન ગુરુદેવોનાં આશિર્વાદથી કુટુંબજીવનમાં જે રીતે જોવા મળે તેનો પ્રત્યક્ષ પૂરાવો સુશ્રી ધ્વનિ શેઠ છે. ભવિષ્યમાં રોહિત લોજનાં ઉત્તમ કાર્યકર બનવાની ક્ષમતા ધરાવે છે.

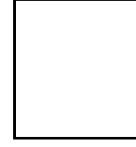
શાખા સમાચાર

- શ્રી પૂર્ણાનંદ લોજ, પેટલાદ :-**
લોજની વાર્ષિક સામાન્ય સભા પરીખ ચંદુલાલ કે. સાર્વજનિક પુસ્તકાલયમાં તા. ૧૨.૮.૨૧ ગુરુવારે સમય સાંજના ૫ કલાકે યોજાઈ. લોજનાં હોદ્દદારોની વરણી ત્રણ વર્ષ (૨૦૨૧ થી ૨૦૨૪) માટે સર્વાનુમત્તે યોજવામાં આવી.
પ્રમુખ તરીકે શ્રી પ્રફુલ્લભાઈ જી. પટેલ, મંત્રી તરીકે શ્રી ગિરીશ “નીલગિરિ” તથા સહમંત્રી તરીકે શ્રી જગદીશ મેકવાનની વરણી થઈ. ફેડરેશનની કાઉન્સિલનાં પ્રતિનિધિ તરીકે શ્રી મનહરભાઈ આર. પટેલ અને શ્રી ગિરીશ “નીલગિરિ”ની વરણી થઈ. જ્યારે લોજના વક્તા તરીકે સતિશભાઈ મોદીને નિમાયા.
લોજના યુવા પ્રવૃત્તિને વેગ મળે એટલે લોજના સભ્યો અને હોદ્દદારોએ યુવા પ્રવૃત્તિના કન્વિનર શ્રીમતિ દિપાલીબેન પી. પટેલને નિમણૂક આપી. જ્યારે થિયોસોફિકલ ઓર્ડર ઓફ સર્વિસ [TOS] માં પેટલાદ યુનિટના પ્રમુખ તરીકે બાબુભાઈ પી. તળપદાને કાર્યભાર સોંપવામાં આવ્યો.
સમગ્ર વાર્ષિક સભાનું આયોજન તથા ચા-નાસ્તાની વ્યવસ્થામાં પ્રો. પ્રતિક્ષાબેન શાહ, સૂર્યકાંતભાઈ પટેલ, સુનિલભાઈ ઠારવાલા અને બિંદેશભાઈ શાસ્ત્રીએ જહેમત ઉઠાવી.
- સનાતન લોજ, સુરત :-** (દર બુધવારે સાંજે ૫.૦૦ વાગે યોજાતી સભાઓ) :
જુલાઈ ૨૦૨૧ દરમિયાન ૭મીએ “આત્મવિદ્યાનું મહત્વ” વિષે શ્રી નરસિંહભાઈ ઠાકરિયા, ૧૪મીએ “બ્રહ્મવિદ્યા” વિષે શ્રી જગદીશભાઈ જરીવાલા અને ૨૧મીએ “પરમપ્રાપ્તિના માર્ગ” વિષે ડૉ. દિપીકાબેન પાઠકજીએ પ્રવચનો કર્યા.
૨૮મીએ કુ. પ્રતિભાબેન પારેખે ભારતસમાજ પૂજા કરવી.
ઓગષ્ટ ૨૦૨૧ દરમિયાન ૪થીએ “ધી અર્થ (પૃથ્વી)” વિષે પ્રો. શ્રી પ્રશાંતભાઈ કે. શાહ, ૧૧મીએ “ભર્તૃહરિનું વૈરાગ્ય શતક” વિષે શ્રી ઉદયભાઈ પાકાવાલા અને ૧૮મીએ “ભક્તિવેદાંત સ્વામીશ્રી પ્રભુપાદનું જીવનવૃત્તાંત” વિષે શ્રી હિતેશભાઈ પટેલે પ્રવચનો કર્યા.
૨૫મીએ કુ. પ્રતિભાબેન પારેખે ભારતસમાજ પૂજા કરાવી.
- અમદાવાદ લોજ, અમદાવાદ :-** (દર બુધવારે સાંજે ૫.૩૦ થી ૬.૩૦ દરમિયાન યોજાતી સભાઓ) :
ઓગષ્ટ દરમિયાન ૪થીએ “સાધન ચતુષ્ટય-યોગજીવન” વિષે સુશ્રી વર્ષાબેન પટેલ, ૧૧મીએ “મહાન મંદિરના ચોકમાં” વિષે શ્રી નટુભાઈ ઠક્કર, ૧૮મીએ “બ્રહ્મવિદ્યા-ભક્તિયોગ” વિષે શ્રી પ્રફુલ્લભાઈ શાહ અને ૨૫મીએ “ચૈતન્ય-અનુભૂતિ” વિષે શ્રી રમેશભાઈ ડોલીયાએ પ્રવચનો કર્યા.”
- રોહિત લોજ, અમદાવાદ :-** (દર શનિવારે સાંજે ૬ થી ૭ દરમિયાન આયોજીત ઈ-મીટીંગ્સ) :
જુલાઈ દરમિયાન ૧૭મીએ “મન સાથે મૈત્રી” વિષે શ્રી રમેશભાઈ ડોલિયા, ૨૪મીએ “ગુરુપૂર્ણિમાનું મહત્વ” વિષે સુ.શ્રી. વર્ષાબેન પટેલ, ૩૧મીએ “લાઈફ એન્ડ વર્ક ઓફ મોહિની મોહન ચેટરજી” વિષે શ્રી નંદકુમાર રાઉટે પ્રવચનો કર્યા.
ઓગષ્ટ દરમિયાન ૭મીએ “આત્માનું નિર્માણ - એક અલૌકિક પ્રક્રિયા” વિષે સુ.શ્રી. વર્ષાબેન પટેલ તથા ૧૪મીએ “ડિફરન્ટ ટુલ્સ ઓફ પર્સનાલિટી” વિષે શ્રી ઓમ પટેલે પ્રવચનો કર્યા.
- ત્રિવેણી કાર્યક્રમ :-** દર મંગળવારે સાંજે ૬.૩૦ થી ૭.૩૦ દરમિયાન રેવા લોજ, રોહિત લોજ તથા જ્યોતિ લોજ, મુંબઈના સંયુક્ત ઉપક્રમે યોજાતો કાર્યક્રમ) :
૨૭મી જુલાઈએ “સત્ય શું છે ?” વિષે નેશનલ લેકચરર શ્રી યુ.એસ. પાંડેએ હિંદીમાં પ્રવચન આપ્યું જેનું અંગ્રેજીમાં ભાષાંતર શ્રી શીખર અગ્નિહોત્રીએ અને ગુજરાતીમાં શ્રી હર્ષવદન શેઠે ભાષાંતર કર્યું.
ઓગષ્ટની ૩જીએ “ઈનસાઈટ્સ-મેડમ બ્લેવેટ્ટસ્કી” વિષે સુ.શ્રી. રંજનબેન વૈદ્યએ અંગ્રેજીમાં પ્રવચન આપ્યું. જેનું ગુજરાતીમાં ભાષાંતર શ્રી હર્ષવદન શેઠે તેમજ હિંદીમાં ભાષાંતર શ્રી હર્ષદભાઈ દવેએ કર્યું. ૧૦મીએ “સ્પીરીટ્યુઅલ સેલ્ફ ટ્રાન્સફોર્મેશન (આધ્યાત્મિક સ્વપરિવર્તન)” વિષે અડ્યાર લાઈબ્રેરીનાં નિયામક તથા નેશનલ લેકચરર શ્રી ચંદ્રકાંત કે. શીંદિજીએ અંગ્રેજીમાં પ્રવચન આપ્યું જેનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ ડૉ. કિરણભાઈ શીંગલોત તથા હિંદીમાં અનુવાદ સુ.શ્રી. મિનાક્ષી ગાઈધાનીએ પ્રસ્તુત કર્યું. ૧૭મીએ ગુજ. થિયો. ફેડ.નાં પ્રમુખ શ્રી નરેશભાઈ ત્રિવેદીએ “ગીતામાં અનાસક્તિ યોગ” વિષે ગુજરાતીમાં પ્રવચન કર્યું. હિંદીમાં ભાષાંતર નેશનલ લેકચરર શ્રી નરસિંહભાઈ ઠાકરિયાએ તથા અંગ્રેજીમાં ભાષાંતર સુ.શ્રી. રંજનબેન વૈદ્યએ પ્રસ્તુત કર્યું.

RNI Code No. GUJ / GUJ / 2015 / 71878, dated 24-05-2017
Registered under Postal Registration No. AHD-C/80/2021/2023 valid upto
31st December-2023 issued by the SSPO'S Ahmedabad City Division, permitted
to post at Ahmedabad PSO on 12th of every month.

Printed Matter Periodicals THEOSOPHIC JYOTI September-2021

To :

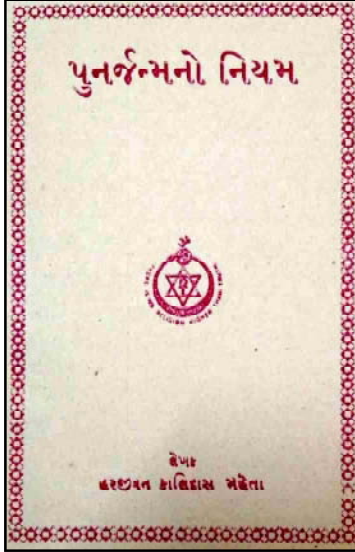

If Undelivered Return to : HARSHAVADAN MOHANLAL SHETH
9 Apurva Bungalows, B/h. Sharda School, Bhuyangdev, Sola Road, Memnagar, Ahmedabad-380052.

આપણો પુસ્તક પ્રેમ...

“પુનર્જન્મનો નિયમ”

લેખક : હરજીવન કાલિદાસ મહેતા

થિયોસોફિકલ સોસાયટીના ગુજરાત વિભાગના પ્રખર થિયોસોફિસ્ટ અને સન્નિષ્ઠ કાર્યકર, સ્વ. હરજીવન કાલિદાસ મહેતાએ આ પુસ્તકની સૌ પ્રથમ સંવત ૧૯૯૮માં જિજ્ઞાસુઓને નિઃશુલ્ક આપવા માટે શ્રી મોતીલાલ મોનદાસ પારેખની આર્થિક સહાય દ્વારા ૩૦૦ નકલો છપાવી હતી. ત્યારબાદ આ પુસ્તકની અનેક આવૃત્તિઓ છપાયેલ છે. આમ છતાં એની માંગ સતત ચાલુ રહી છે.

નવા દાખલ થયેલાં સભ્યો અને થિયોસોફીનાં અભ્યાસુઓએ આ પુસ્તકનું વાંચન કરીને પુનર્જન્મ અંગેની ઘણી બાબતોથી જાણકાર થઈ શકાશે.

પ્રકાશક : શ્રી હર્ષવદન એમ. શેઠ

માલિક : ગુજરાત થિયોસોફિકલ ફેડરેશન, ભાવનગર-૩૬૪૦૦૧

મુદ્રક : નૈષધ પ્રિન્ટર્સ-વિક્રમભાઈ પટેલ નારણપુરા ગામ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૩ ફોન : ૨૭૪૯૧૬૨૭, ૯૮૯૮૫૨૨૦૧૦

Printed and Published by HARSHAVADAN MOHANLAL SHETH on behalf of GUJARAT THEOSOPHICAL FEDERATION and Printed at Naishadh Printers, Nr. Municipal School, Naranpura Gam, Ahmedabad-380013 and published from GUJARAT THEOSOPHICAL FEDERATION, 9 Apurva Bungalows, B/h. Sharda School, Bhuyangdev, Sola Road, Memnagar, Ahmedabad-380052.
Editor - HARSHAVADAN MOHANLAL SHETH